

Naročnina za celo leto K 2.—. — Posamezna številka velja 8 krajcarje. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati v naprej. Cena oznanil je za 1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—, $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—, $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (inzerate) uredništvo in upravnništvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravnništvo je v Ptuj v gledališkem poslopu. — Štajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do ponedeljka pred izdajo dotične številke vpsolati.

Štev. 25.

V Ptuj v nedeljo dne 13. decembra 1903.

IV. letnik.

Našim naročnikom!

Novo leto se bliža, prosimo toraj naše cenjene naročnike, blagovolite nam zaostalo naročnino pravočasno vpsolati in naročitev obnoviti, da se dopošiljanje lista ne prekine, in da nam prihranite neljubo opominjanje in mnogo zamudnega dela! Novonaročniki naj dopošljejo natančen naslov z njih imenom, stanovališčem in zadnjo pošto, stari naročniki pa naj dostavijo samo številko, ki je na naslovnem traku, vpošlje se tista z napisom „Štajerc v Ptuj (Pettau)“. Naprednjaki, razširjajte naš list!

Po njih dejanjih jih bode te spoznali.

V našej zadnji številki smo na kratko poročali, da je bil dne 25. m. m. bivši dolgoletni tajnik okrajnega zastopa celjskega, Jožef Kozem, od porotnega sodišča v Celju krivim spoznan in obsojen na 5 let težke ječe. Danes si hočemo to zadevo malo natančneje ogledati.

Čudili smo se s kakšno samozavestjo in hladnokrvnostjo je Kozem doprinašal svoja poneverjenja in goljufije v posameznih slučajih, a strmeli smo, ko se je v teku obravnave dognalo, da so se dotična zločinstva dogajala že pred desetimi leti, trajala toraj skozi celih deset let, brez da bi merodajni gospodje nadzorovalci o njih kaj slutili. „Znamenja bode te videli“ beremo v evangelju, in ta znamenja je priprosto ljudstvo tudi zapazilo. Šepetalo si je različne slutnje, katere so se zdaj popolnoma uresničile, že dalje časa, in jako dvomljivo se nam

zdi, da bi ta „vox populi“ — glas ljudstva v takem malem mestu, kakoršno je Celje, ne prišel tudi do ušes načelnika, enega ali drugega odbornika okrajnega zastopa Celjskega. Ta „znamenja“ so bila tako očitna in tako nenavadna, da so morala pozornost vsacega človeka, ki ima le količkaj oči odprte, le trohico zdrave pameti in lastnega razsodka, na se obrniti. Kdor jih je prezrl, biti je moral ali hotel biti slep. Kozem-ova eleganca, njegova razkošnost in potrata je vendar bila tolika, da se nikakor ni mogla ž njegovimi dohodki primerjati. Kdor ima samo 80 gld. mesečne plače, pa ima zazun sebe še za obitelj skrbeti, nikakor ne more v javnosti tako nastopati, kakor je svoječasno Kozem; imeti mora privatnega premoženja ali pa zdatne postranske zaslužke. No, tega nobenega Kozem ni imel, glavni in edini njegov zaslužek je bil pri okrajnem zastopu. Ker pa si Kozem pravičnim potom ni znal ali ni zamogel denarja pridobiti, storil je to krivičnim potom, na katera ste ga neomejena zaupnost in neskončna malomarnost njegovih predpostavljanih zvale.

Njegova poneverjanja se začenanjo z 31. julijem 1893 in se končujejo z mesecem junijem letošnjega leta. Posamezni čini se nanašajo na ponarejanje podpisa načelnika okrajnega zastopa dr. Serneca, na popraviljanje plačilnih pol za dviganje mesečnih svot pri c. k. glavni davkariji v Celju, nekatere točke pa na poneverjanja, oziroma goljufijo pri oddaji bakrene galice. Imel je zmiraj po dve poli, pravo in pa ponarejeno. S ponarejeno polo, na katerej je bila večja svota nastavljena, je dvignil denar v davčnem uradu, s polo z manjšo svoto pa je istega načelniku okr. zastopa izročil. Načelnik dr. Serneč in podnačelnik dr. Dečko sta za slučajne potrebe okr. zastopa dobivala pri

Celjski posojilnici posojila na takozvane „bone“. Tudi te-le je Kozem spretno ponarejal, ter si vzdignjeni denar prisvajal. Vsota vseh poneverjenih zneskov doseгла je višino 42.904 K. Obtoženec je tudi priznal, da je računске zaključke okr. zastopa ponarejal. Vso to samooblastno ravnanje Kozemovo je trajalo, kakor že povedano, celih deset let. Ali ni to strahšanska, neodpustljiva malomarnost in zanikernost od strani načelnika, oziroma podnačelnika in posredno tudi odbornikov. Škandal!

Okrajni zastop Celjski, ki je zadnja leta popolnoma v rokah narodnih prvaških dohtarjev in njih pristašev, se je ob tej priliki pokazal v pravej luči. Gospodje, ki se vedno in vedno nazivajo ali pustijo nazivati dobrotniki, svetovalci in voditelji naroda, so razšemljeni, pokazali so, kolikor jim je mar za blagor svojih volilcev, svojih ob času volitev toli ljubljenih rojakov, pokazali so, kako da so pripravljene vse svoje moči darovati za povzdigo in napredek prebivalcev njim v oskrbo zaupanega in izročnega okraja.

Še toliko si ne vzamejo časa, da bi edinega človeka, ki ima s tisočaki, nabrani večinoma iz žuljavih kmetskih rok, opraviti, zdaj pa zdaj malo nadzorovali, ter se prepričali, da se denar tudi v ta namen obrača, v katerega je postava dovolila pobirati, oziroma terjati. Da, terjati, če treba tudi s silo! Bog zna, koliko kravic se je cenilo in prodalo revnim in stiskanim davkoplačilcem, ko niso zamogli ob določenem času predpisan davek odrajtati, kateri v visokih odstotkih tudi okrajne doklade obseza. Koliko zdihljajev in solz so morebiti ravno ti tisočaki povzročili, katere je Kozem v družbi lahkomišelnih pajdašev in lahkoživnih „gospa“ in gospic brezvestno zapravljal. Za svoja krivična dejanja bode se moral sicer ostro pokoriti, ali škodo, ki jo je celemu okraju povzročil, ne bode zamogel poravnati, še do polovice ne. Kriv vseh odkritih zločinov je bil sicer Kozem sam spoznan, a zakrivali so jih posredno tudi tisti gospodje, kojih služabnik je obsojenec bil; njih brez-

bržnost in malomarnost je omogočila, da so se zgoraj navedena hudodelstva dogajala v takej meri in toliko časa!

Vprašamo toraj: kdo bode poravnal škodo, po Kozemu povzročeno okraju Celjskemu? Morda davkoplačilci Celjskega okraja? Mar-li dežela ali država? Da se to ne bode zgodilo, zato bo treba pravočasno skrbeti. Gospodje, ki se tako malo za to brigajo, kako se z njim zaupanim denarjem ljudstva ravna, naj bodo tudi na odgovor poklčani ter zapravljenjo premoženje okraja iz svojega žepa nadomestijo. Upati si doizvoljujemo, da storé to iz lastnega nagiba, a pričakovati si tega zanesljivo ne upamo, ker je nas skušnja že čestokrat učila, kako sebični znajo biti „ljubljeni“ naroda, ako se reče mošnje odpreti, akoravno to morála ali nujna sila ali pa zakonito utemeljeno povelje višjih oblasti neobhodno zahteva.

Take ljudi si zbere ljudstvo takorekoč za svoje gospodarje in varuhe svojih pravic! Obljubijo vam vse mogoče in nemogoče olajšave vaših teženj in vaših bremen, zaprisežejo celo cesarju neomajivo zvestobo in natančnost v izpolnjevanju njim izročeni dolžnostij in skrbi, cesar jih zaupljivo v njih službi potrdi — in kaj potem? Pozabijo na svoje obljube, ne mislijo na svojo prisego in posledica temu je škandal, kakoršnega smo ravnokar doživeli. Na noben način so ne da njih grozna malomarnost opravičiti, prikriti ali celo vtajiti, njih brezvestnost je očitno razkrita, njih zanikernost od vsacega obsojena! Da bi se ta očitnja tikala priprostega kmeta, lahko bi se tedaj jemala v poštev njegova nevednost v poslovanju v obče in knjigovodstvu posebej, opravičevalo bi vsaj deloma nepovoljno poslovanje neznanje njegovih dolžnostij, ali pri učenih ljudeh kakor so dr. Serbec, dr. Dečko, dr. Hrašovec o pomanjkljivosti k temu poslovanju potrebne izobrazbe ne moremo govoriti. Popolnoma so si bili svesti svojih dolžnostij, a zanemarjali so jih.

Ko se je pred nekaterimi leti tajnik tedanjega

Župnikov fant.

Iz pisem nekega kmečkega duhovnika. Nemški spisal P. K. Rosegger.
Ponatis prepovedan.

(Dalje.)

Podala sva se zopet na pot. Ko vidim, da mala dekla ne mora z lahkega svojo culo na hrbet vzdigniti in da se bi ji moralo pri tem pomagati, sem ji skoraj očital, zakaj da je tako težko naložila.

Ona pa mi odgovori: »Kaj še, saj potrebujemo. Vrečica moke, pa lonček zabele za zedmino. Veliko ljudi pa tako ne bode. Potem mi je še tudi naročila, naj prinesem nekaj platna za mrtvaško pregrinjalo. — Kaj takega zares nimamo pripravljenega. Na nekaj pa sem po neumnem še vendar pozabila. Govorila naj bi z grobarjem; z nakupovanjem pa sem se tako zamislila, da sem na tega čisto pozabila.«

»Za božjo voljo, saj še vendar ne bo na to prišlo«, jo olažim, »in če tudi, saj se bodo našli ljudje, ki bojo to oskrbeli.«

»Ona pač hoče vse sama urediti, pa ji tudi ni mar, ako pogreb nekaj več stane, samo da je dostojen« reče dekla.

»Ima pa denarja?«

»Seveda. V nedriju ga ima všitega. O Malem šmarnu je imela celih devet goldinarjev; Od tistihmal je sicer enkrat

izparala, pa veliko ne more manjkati. Jaz ne vem.« Tako pripoveduje mala dekla in šla sva naprej. Tema je nastala, pot naju pelje navzdol, navzgor in spet navzdol; ona mi spredaj sveti. Nakrat ne more več dalje, vedno hoče počivati in meni ni preostajalo družega, nego da ji odvezam culo. Pred seboj Najsvetejše, za seboj moko, zabelo in mrtvaški prt, tako sem korakal naprej.

Proti polnoči dospeva do male hišice, ki stoji ob potoku, okoli je nekaj njiv in travnikov, po drugod pa gozd. V hišici je vse v redu spravljenno in čedno. Na belopokritej mizi stoji sveča iz loja in pa razpelo. V postelji leži bolnica, ki je še precej mlada, v zibelki poleg nje pa majhen otrok. Ko me bolnica zagleda, stegne roke — prav suhe so bile — ter razveseljeno zakliče: »Hvala Bogu! Toraj mi je vendar sreča mila!«

Ko sem si malo odpočil, rečem dekli, naj gre ven v kuhinjo in naj moli. Nato se bolnica spove in prejme zakrament svete pokore in poslednjega olja.

Moral sem malo pojuznati, pa sem bil tudi potreben. Ko sem s tem gotov in se hočem odpraviti, še bolnico malo tolažim in spodbujam, prime me ta za roko ter mi razodene, da ima še nekaj važnega z menoj govoriti. Predno pa zamore spregovoriti, se začne natihoma jokati. Vsedem se k njej ter čakam, da se ona spet osrči. — Potem mi sledeče pove.

okrajnega zastopa, ki je bil v naprednjaških rokah, poneverjenja sumil, zagnali so klerikalci takšni vik in krik, neutemeljeno sumičenje razglašali so kot izvršena dejstva in pripravili dotičnega uradnika do obupnosti, da si je revež življenje vzela. Pozneje se je vsa zadeva razkrila kot izmišljena, a žitev hinavske klerikalne druhali se ni mogla nazaj k življenju obuditi. A kaj jim to mar; trdno se držé pravila, smoter posvečuje sredstva, ne gledajo na to, ali delajo s svojim početjem komu krivico ali ne, ali tirajo ž njim v pogin posameznike, družine ali cela ljudstva. Zgodovina nam o tem jasno priča.

Kmetje spoznavajte vendar s časom te gospode, ki se vam ob času volitev toliko hlinijo in hvaliti pusté kot vaši prijatelji in rešitelji! Povejte vsakomur v lice, da v prihodnje niste voljni dajati svojega zaupanja njim, ki ga na tako nečuvveni način zlorabijo. Spametujte se in zavedajte, postanite prosti klerikalnega nasilstva ter se oklenite s trdnim zaupanjem in popolnim prepričanjem naprednjaške stvari, ki edina vas zamore rešiti iz krempļev vaših izkoriščevalcev, farških hujskačev in pervaških dohtarjev!

Našim kmetom.

Klerikalni hujskači trobijo v svet, da si je Nemeec osvojil naša mesta, kmet pa da mora trdo delati zunaj na deželi. To je gola laž. Saj vsakdo vidi in ve, da tudi po mestih žive Slovenci, med temi je mnogo prav imovitih. Kakor smo že v prejšnem odstavku rekli, prisiljen je mestjan k občevanju s tujci, v naših krajih v prvi vrsti z najbližnjimi sosedi, Nemci. Obrtnija v naših krajih še ni tako razvita, da bi zamogla vsem potrebam domačinov zadostovati. Kupovati moremo toraj razne obrtnijske izdelke pri tujcih. Pri kupčiji pa se prav težko godi, ako se prodajalec in kupec ne razumeta dovoljno, ako govorita vsak svoj jezik. Naravni zakon pa je tak, da se mora vedno in povsod slabejše močnejšemu, manjše večjemu

Rada bi umrla, ko bi le otroka ne bilo. Oče je moral meseca majnika k vojakom in je v bitki pri Sadovi padel. Ona sama je z Bavarskega, je brez sorodnikov, hiša, v kateri je pri njej ostala, akoravno ne dobiva plače, temuč samo najskromnejšo hrano, pa dekla je tudi uboga in ko bo ona — bolnica — umrla; kaj bo z otrokom?

Otrok spi s svojim okroglim rudečim ličcem v zibelki, gledam ga ter si mislim: Ne slutiš, revna, zapuščena stvarica, kaj se sedaj za te godi.

Pač moram reči: Tako resno večni Bog še pač nikoli ni terjal od mene ljubezni do bližnjega, kakor v tej uri. Dolgo in močno so se v meni čustva nagibala zdaj na to, zdaj na ono stran; različni ugovori in izgovori, a konečno sem moral reči: »Ljuba žena! Zavoljo vašega otroka lahko mirno umrete. Otrok bode prišel k dobrim ljudem, ki ga bodo tako radi imeli in vzgojevali, kot da bi bil njih lasten, naredili bojo ž njega zdravega in poštenega človeka. Če bi pa nikogar ne našel, vzela ga bodem jaz k sebi.«

Zdaj hlane za mojo roko, potegne jo k sebi, poljublja jo s solzami, ter ihté reče: »Bog plačaj Vam! Bog plačaj Vam! Častiti gospod, ako me Bog k sebi vzame, molila bodem neprenehoma sa vas. Tolika dobrota! Tolika sreča!«

Seveda, sreča tudi za me. Nikdar še nisem se čutil tako

podati, se po njem uravnati. Nemški narod je mnogo, mnogo številnejši kakor slovenski, imel je že svoj jezik skoraj popolnoma olikan, ko se še o slovenski literaturi ali slovstvu sploh ni zamoglo govoriti. Naravno in samo ob sebi je toraj umevno, da so se začeli Slovenci, osobito mestjani nemščine učiti v svrhu lažjega občevanja s sosednimi Nemci. Seveda se je tudi v teku časa v posameznih mestih več ali manj tujcev naselilo, med temi obilo Nemcev. A ti niso prišli kot sovražniki slovenskega ljudstva, temuč kot miroljubni ljudje, ki želijo se svojimi novimi somestjani oziroma sodeželjani v slogi in zastopnosti živeti, ter njih krajevne šege in običaje spoštovati. Ako so okolščine neobhodno zahtevale, priučili so se tudi čestokrat jeziku svojih novih sosedov. Mestjani, kakor tudi razumnejši kmetje so dali svojo deco nemščine učiti, ker so razvidli in spoznali, da se le s pomočjo taiste dajo ugodnejše kupčije sklepati z Nemci, ki stojé kot odjemalci njih gospodarskih pridelkov v prvi vrsti. Slovenskih šolskih knjig še sploh ni bilo v tistem času, katerega imamo tukaj v mislih, redno izdajati in rabiti so se začele še le, ko je stopila v veljavo nova šolska postava od leta 1869.

„Fihposova“ trditev: „kar je Slovencev po mestih in trgih, so le sužnji, so slabo plačani služabniki in bedni delavci“ je lažnjiva in smešna ob enem, ker biti bi morali po takem v nekaterih trgih in mestih na Kranjskem, v katerih ni enega Nemca, ondotni prebivalci sami gospodje ali pa sami delavci. Da ni tako, se vsakdo lahko prepriča.

Smešno pa bi bilo, da ne rečem neumno, se uka nemščine braniti, ako je edini pripomoček ali pogoj za blagostanje posameznega človeka ta, da mora biti dotičnik Nemeec, za pravovzeto, človek večš nemškega jezika; takega Nemca, kakoršnega skuša klerikalna banda predstavljati slovenskemu ljudstvu kot nekako strašilo ali grozno pošast sploh ni najti v naši domovini in tudi ne drugod na svetu, tak živi le v njih domišljiji. Pred petdesetimi leti, ko še ni

dobrotlivega, krščanskega in velikega, kakor v tej noči. Dobro delo storiti je vendar najboljšé, kar zamore človek na tem svetu imeti. Še nikoli se nisem kesal, če sem za ljudi kaj žrtvoval, pogosto pa, ako sem to opustil. Na temu najbolje spoznam, da biva Bog v nami.

Dotaknil sem se še mehke in hladne ročice otrokove, nato pa vzel od ženske slovo. »Na svidenje v večnosti!« je rekla, meni pa se je zdelo, kakor da bi bila v mislih dostavila: Tamkaj bodem mojega otroka od tebe nazaj terjala.

Zjutraj ob osmi uri, ko utrujen domu pridem, stalo je pred cerkvenimi vrati nekaj ljudi. Prišli so k masi.

Celi dan nisem imel počitka, tedaj hočem zvečer malo preje v posteljo. Komaj pa sem se vlegel na perje in se srečnega čutil — kar nekdo na vrata potrka.

Una mala dekla je prišla, pripoveduje, da je čevljarka umrla, prinesla pa mi je tudi otroka.

H krati me je minil ves spanec. Hitro pokličem mojo gospodinjjo ter ji stvar razložim, ker že je vlekla obrvi kvišku. Potem mora biti postelja za otroka; v svoji sobi ga moja gospodinja noče imeti. Imam predal, v katerem so shranjena stara mašna oblačila, ta se mora izprazniti, v kuhinjo zanesti, ž njega se mora postelja napraviti za otroka, stara dekla naj bo pri njemu. — To za prvo noč.

Deček je, ime mu je Teodor, po našem Bogdan (ali po-

bilo takoršnih hujskačev ali saj ne v tolikem številu živela sta oba naroda v nekaljenem miru in lepi slogi eden poleg drugega, ravno tako tudi posamezni ljudje različnih jezikov, vsak si je prizadeval naučiti kolikor mogoče urno vsaj toliko drugega jezika, da se zamore za silo s sosedom porazumeti. Nalašč se nikdo ni norčeval s človekom, ki je govoril drugačen jezik, nikdo ga ni zaničeval ali celo preganjal.

A žalibog, prišli so drugi časi. Prikazali so se krivi preroki v podobi takozvanih „narodnih probuditeljev“. Rekrutirali so se večinoma iz duhovščine. Njih verni posnemovalci in nasledniki, današnji pervaki so istotak k večjemu delu mašniki, ki nočejo poznati svojega pravega poklica, njegov namen in smoter; svoj vzvišeni stan rabijo le kot zagrinjalo za svoje nesramne namene, naklepe in dejanja.

Kar pa smo že tolikrat povdarjali, moramo tukaj spet ponoviti, da n i m a m o v m i s l i h d u h o v s k i s t a n v o b č e, temveč le nekatere posamezne hujskače tega stanu, ki mu nikakor ne delajo čast. Dobro se še spominjamo časov, ko so duhovni gospodje na deželi kakor tudi v mestu s prebivalci prav po domače občevali. Ljudstvo je v njih osebi videlo svojega očeta, svetovalca, tolažitelja, spoštovalo jih je, ljubilo jih je in jim bilo brezpogojno pokorno. Kakšen jok in stok je nastal po cerkvi, ako je takšen gospod svojim vernim ovčicam naznanil, da je mora vsled višjega povelja zapustiti! Kakor v procesiji so ga spremljali pri odhodu, včasih prav daleč! A poglejte, kako je dandanašnji. I m a m o s i c e r š e p r e c e j š n o š t e v i l o m a š n i k o v, k i s e p o p r a v i c i s m e j o i m e n o v a t i d u h o v n i o č e t j e, k i l j u d s t v u o z n a n j u j e j o m i r i n l j u b e z e n v t i s t e m s m i s l u, v k a t e r e m j e u č i l n a š Z v e l i č a r.

Pred vsemi moramo omeniti sv. očeta, papeža, ki se vestno drži nauka Kristusovega ter po vseh svojih močeh dela na to, da bi se ohranil mir med narodi. Že večkrat so se obrnili posamezni vladarji do njega za svet, ko je že takorekoč skrajna sila

slan od Boga). — Ali danes jutro po maši, ko sedim pri moji kavi, vzeme me moja gospodinja v zaslužbo. Presneto, ta zna! Bog se usmili krivičnika! Toda meni je lahko. Obljubiti moram samo to, da bodem na eden ali drugi način tega malega kričača iz hiše spravil. 11. oktobra.

Mati je shranjena. Štiri možki so jo prinesli, zadej je prišla koza, Bogdanova dedšina. Hišico v sedmerih kotlih so zaklenili. Proč je. Je vendar škoda, da se mora začeti pod črto spet z novim odstavkom. Če pomislim, kakšne težave je morala uboga ženska v svojem življenju prenašati, se mi v resnici dobro zdi, da počiva zdaj tukaj spodaj v hladni zemlji. Ljubi Bog, ko bi mrtvi vedli, kak dobro je mrtev biti!

Zdaj pa moramo malo pogledati, kam da bomo z mladičem. Lep, ljubeznjiv otrok. Pogledal je par krat, kje bi bila mati, zadovoljil pa se je potem s staro dekle. Marija mora začasno pri njemu ostati. Zna že posamezne besede izrekati, reče »mugudel« in pri tem misli mleko, zna se glasno smejati, ima kot oglje črne oči in vse — kljub temu kmet Pintar noče vzeti deteta. Stokar v Ruti reče ravno tako in kmet v Ramšovi tudi. Učiteljeva žena bi ga rada imela, pa mož ji priporoča potrpežljivosti. Stem pa Bogdanu ni pomagano. Jutri grem tržiti. Se bo vendar na svetu našel prostor za takega otroka. 15. oktobra.

Kakor se kaže, ga ne bo. Polno je do vrha. Večina ljudi

bila in boj bil navidezno neizogiben. A sv. oče jih je s svojim modrim svetom pomiril ter s tem blagim činom tisočere družine, če ne cela ljudstva, grozne nesreče in žalosti, ja morebiti popolnega pogina rešil. Vzorni dušni pastir je tudi naš knez in škof Lavantinski, ki želi in hoče imeti mir med svojimi verniki. Žalibog, da se mnogo njegovih podložnih duhovnikov ne ravna po njegovih načelih in nazorih.

Srečna, tisočkrat srečna je fara ali župnija, ki ima takega duhovnika! Ljubezen, sprava in mir vladajo v njej, ljuba zadovoljnost je tam doma. V mnngoterih krajih pa se najdejo mašniki, ki nočejo poznati dolžnostij svojega stanu in poklica, temveč tiste v nemar puščajo, ter se mešajo v zadeve, katerih rešitev nikakor ne spada v njihov delokrog. Kraj, v katerem je vladal pred kratkim ljubi mir, spremenil se je v bojišče razvnetih političnih nasprotnikov, nastala so osebna sovraštva tam, kjer so se poprej ljudje medsebojno ljubili in živeli v lepej složnosti. Pripeti se sicer tudi, da nastane tu in tam sovraštvo brez njihovega povzročanja, a tukaj bi morali v prvi vrsti skušati duhovniki pomirovalno med nje vplivati in nasprotstva kolikor mogoče odstraniti ali saj zmanjšati. Ravnajo pa čestokrat ravno narobe, iz iskre podpihajo v kratkem času mogočen plamen, strahovit požar.

Nasledki tem prepirom so pretepi, poboji in pravde. Pri pravdah pa si dohtarji marsikak goldinarček, desetak ali stotak zaslužijo in tako se da prav lahko raztolmačiti, zakaj da so postali ti-le zvesti prijatelji in zavezniki hujskačev, ki jim tako postrežljivo za zaslužek skrbijo in pot do premoženja gladijo. Gliha vkup štriha in — vrana vrani ne izkljuje oči. Da je to čista resnica, iti ti je treba ljubi kmet, le na kako veselico ali kak političen shod. Videl bodeš tam, kako si župniki, kaplani, dohtarji in pisarji roke stiskajo in kupice praznijo na dober vspeh njih vzajemnega delovanja. Dobro ti je pa tudi znano, da ti

hoče imeti le »špas«, otroka pa ne; tukaj je pa otrok, »špasa« pa ni. Oče se je moral pustiti za domovino ustreliti. Po pravem bi šlo, da bi se otrok v kakej škallji poslal grofu Bismarcku s pismom: »Ti imaš očeta na svoji vesti, vzemi pa še otroka. Raje se zamerim Prusom, kakor moji gospodnji. Nikoli si nisem mislil, da zamore biti taka stara baba toliko sitna. Tri trobelike in sedem mušnic in devet volčjih jagod ter en modras, vse to tvori eno farško gospodinjjo, če ima fajmošter malega otroka pri hiši. Juha je preslana, pečenka ožgana. Stavil bi skoraj, da priliva jesih vinu, katerega mi na mizo prinese; nikdar še ni bilo tako kislo, kakor v tem tednu. Pri srajci se je odtrgal gumb, poslala me je žnjim k pesterni. Nisem zamogel uganiti, zakaj da se v otročji sobi poleg kuhinje peč tako kadi; ali našel sem, da je bila cev, ki je v dimnik napeljana, s cunjami zamašena.

Jungferca Otilija! prav žal mi je. Vsi trpimo zaradi tvoje strupa, ti sama pa še najbolj. — Ko bi ti le vedla, kako zelena so postala tvoja lica! Nevošljivost in jeza delate človeka grdega. Kaj pa zamorem storiti? Nikamor ga ne morem spraviti, nikamor!

Ko bi le imeli v našem kraju reko Nil in pa taraonsko princezinjo, ja potem bi bilo kaj lahkega. O, moj mali Mojzes. Ljubi Bog, že spet stoče.

(Dalje prihodnjic.)

ne storé ti le gospodje čisto nič zastonj, v mnogih slučajih se je pokazalo, da še celo tega ne, k čemur so postavno obvezani; skušnja nas je mnogokrat preučila, da so njih računi previsoko nastavljeni, ne gre toraj misliti, da bi se tako nesebično za vzboljšanje gmotnih razmer kmečkega stanu trudili in žrtvovali. Jasen dokaz za neresničnost njihovega prihlinjenega zatrjevanja o ljubezni do priprostega ljudstva je pa tudi dejstvo, da narodno blagostanje progresivno gine, medtem ko se prvaški dohtarji bogatijo. O lakomnosti in nenasitnosti posameznih farskih hujskačev pa itak nočemo govoriti. Reč je vsakomur znana. Toda zopet in zopet moramo resno povdariti, da se to naše opozorovanje ne tiče stanu, temuč le posameznih hinavcev, ki se hlinijo prijatelji ljudstva, pa so njegovi najnevarnejši oškodovalci. Sosebno si prizadevajo napraviti razpor med prebivalci zunaj na deželi in mestjani, omajati pa tudi skušajo zaupnost ljudstva v pravičnost in nepristransko poslovanje cesarskih uradnikov. V dopričanje resničnosti te naše trditvije imamo dovolj dokazov na razpolago.

Dalje prihodnjič.

Iz Koroškega.

Mira nikakor nočejo imeti na Koroškem kakor drugod klerikalni hujskači. Neumorno se trudijo, spraviti tamošnje miroljubne nemške in slovenske prebivalce v sovraštvo in prepir. Sosebno si prizadevajo, naščuvati priprosto koroško slovensko ljudstvo zoper državne uradnike; naperjeno je to nesramno ščuvanje v prvi vrsti proti sodnijskim uradnikom. Kranjski klerikalni matadorji so odpravili znanega ščuvarja dr. Brejca v Celovec, naj jim tam napravlja in pripravlja pot, katero nameravajo nastopiti pozneje sami pod krinko ali „larfo“ narodnih prvoboriteljev ali prvakov. Ta tako zvani kvartirmojster kranjske klerikalne armade skušal je že ob različnih prilikah se izkazati vrednega svojega poslanstva. Vsaj njegovo dosedanje delovanje dovolj jasno kaže, kako neljuba mu je sloga med tamošnjima narodoma, kako ga grize zaupanje, katero živajo ondotni sodniki in sploh uradniki pri ljudstvu; a spoznati je že moral, da svojega misijona ne bode zamogel rešiti, ker vse njegovo kalenje miru in njegovo kričanje je zastonj. Vsi takozvani „ljudski“ shodi, katere prirejajo narodni hujskači in na katerih se kliče ljudstvo pod orožje zoper neznanega mu sovražnika, so hvala Bogu do sedaj imeli jako malo vspeha, ker priprosto ljudstvo ima dovolj zdrave pameti, ter namah spozna njih samolastne nakane in namere.

Adjutanta klerikalne armade, dr. Ferjančič in dr. Ploj, sta se predrznila v državnem zboru Koroške politišne razmere tako zasukano označevati, da se je ministerski predsednik Körber čutil primoranega, ta dva gospoda in nju pristaše prav odločno zavrniti, ko sta vpletala v svojo resolucijo znani slučaj obsojbe Bratuša. Rekel je: „Da se v pripravnih slučajih uradi na Kranjskem in Spodnjem Štajerskem slovenskega jezika povoljno poslužujejo, to Vi, moja

gospoda, tudi sami pripoznavate, ako se pa pripeti enkrat kak pregrešek, tedaj se ta glede na tisočine vsakdanjih uradnih delovanj ne mora v poštev jemati. Drugačne so razmere na Koroškem. Tamkaj je ogromna večina prebivalstva nemška, ki je dosedaj v najlepšem miru s slovensko manjšino živela; pa tudi tukaj vlada skrbno na to pazi, da se jezikovne odredbe natančno izvršujejo, kljub vsemu, o čem se je tukaj govorilo. Nikakor se ne bo vlada poedinemu agitatorju (hujskaču) udala, ki je prišel kot misijonar, da bi deželo jezikovno vznemiril.“ Ko je na nepotrebna vtikanja nekega dalmatinskega poslanca poslanec Dobernig pripomnil: „Mi Korošci se za Dalmacijo tudi ne brigamo, pustite nas pri miru!“, mu odvrne Ferjančič: Mi vas ne bomo v miru pustili!“ Jasno se toraj vidi, da ti-le hočejo nemir in prepir na vsak način.

Lepo je, ako se človek zaveda svoje veljave in svojih pravic; lepo je, ako zamore in zna med svetom tako nastopati, da je ta prisiljen, ga spoštovati in ceniti; lepo je in bogoljubno, če se človek svoje pravice trdno drži in ji zna vsestransko veljavo pridobiti, pa še veliko bolj čislani in občnega spoštovanja vredni je tisti, ki želi in se trudi, s svojim sosedom v miru in slogi živeti, ki se kolikor možno ogiba vsakterej razprtiji in prepiru, ki želi preprečiti vsako priliko k vznemirjanju sosedske sloge in vzajemnosti. Ako imaš težnje in težave, katere si upaš s pomočjo svojega soseda olajšati, sporazumi se tedaj z njim dostojnim in postavnim potom, ne leti takoj k dohtarju in delaj tam lažnjive izjave! Resnica pride prej ali slej na dan in ti imaš za to le škodo in sramoto.

Kakor za posameznega človeka, veljajo ta pravila tudi za cele narode ali ljudstva, posebno pa polagamo te besede vam, vrlim Korošcem na srce, da bi jih osrčevali in njih resnico spoznali predno zabredete v nevarnost, ki vam preti od nekaterih zapeljivcev. Vsak mešetar si išče dobička pri eni ali drugi stranki s svojim prigovarjanjem, hvalo, grajo ali celo grožnjo in taki dobičkaželjni mešetarji so tudi tisti brezvestni hujskači, ki vas hočejo zapeljati v zmešnjavo in razprtije, katerih konca sedaj še ne moremo dovolj presoditi. Dobro je izprevidel, da ne more tako dalje iti, zagrebčki nadškof, dr. Jurij Posilovič. Izdal je pastirski list, v katerem se med drugim najdejo besede: „Ako se kak dušni pastir s političnimi ali drugimi posvetnimi reči več peča, kakor s cerkvenimi zadevami, tedaj opušča svoje dolžnosti proti Bogu in proti ljudstvu. Prav strogo toraj prepovemo v cerkvi ali na prižnici politična vprašanja razmotrivati.“ Čast naj bode in hvala modremu gospodu nadškofu za te odločne besede! Upamo, da bomo tudi mi Slovenci od naših uglednih višjih pastirjev enake slišali.

Vi slovenski Korošci pa, držite se svojega naprednjaškega mišljenja ter vsakogar dobro zavrnite, kateri vam hoče kaliti mir in slogu, kakor so to storili vrli naprednjaki na shodu v Dobrempolju, ko so sestavili in podpisali zahvalnico na ministerskega

predsednika plem. Körberja, v katerej jasno izražajo svojo zadovoljnost s dosedanjimi razmerami, ter krepko nasprotujejo postopanju novodobnih krivih prerokov. Ne dajte se tem pregovoriti, zapeljati in oplahiti. Naprednjaški pozdrav vam pošilja vaš prijatelj in sobojevnik „Štajerc“!

Spodnje-štajerske novice.

Iz spominskih zapiskov. Dne 23. junija 1900 je stal tukajšni učitelj g. Viljem Frisch kot obtoženec pred porotnim sodiščem v Mariboru, ker je tukajšnemu advokatu dr. Brumenu očital, da je ovaduh. Frisch je bil **nekrivim spoznan**, ker so porotniki **enoglasno** kot dokazano spoznali, da je **dr. Brumen sodnijsko znani ovaduh (denuncijant)**.

Gospod Karol Gregorič nam piše iz Spodje Šiške pri Ljubljani: „Ni res, da bi bilo moje podjetje v Celju propadlo, ni res, da sem jaz zahteval kako podporo, ni res, da je bilo meni treba pomoči, in ni res, da je meni sploh česar zmanjkalo, ali pa, da bi se bil kdo od mene obrnil. Jaz zapustil sem Celje, ker sem si zidal za 52.000 kron hišo v Spodnji Šiški pri Ljubljani in sem tam začel veliko vinsko trgovino“.

Od Velike Nedelje. „Celjska žaba“ sumiči in napada gospoda nadučitelja v Veliki Nedelji na tako nesramen način, da te reči ne moremo hladnokrvno prezirati. Predbaciva mu namreč, da dobiva podporo od „Südmarke“ in „Šulferajna“ in da je baje kriv, da se otroci iz Velike Nedelje raje v nemško ormožko šolo pošiljajo. Žaba, tvoje regljanje napredujakov v njihovem napredku ne bode zaviralo, molči raje in skrij se, zima je!

Okradeni tat. Hrvat Franjo Coh iz Huma je v Pristavi, okraj Šmarje pri Jelšah, ukradel gostilničarju Strašek 540 kron. Ko je šel potem skozi gozd, napadel ga je že 10krat predkaznovani tat Anton Pirkovič ter mu odvzel od ravnokar dobljenega plena 260 kron. Oba uzmoviča imajo že pod ključem.

Nečloveški zločinci so v noči od 23. do 24. ulomili v spalnico pri veleposestniku Ivan Gerjeviču v Rigolnici pri Brežicah službujočih dekel, Kate in Barbare Verbešič. Bili ste si sestre, prva 17, druga pa 24 let stara. Obe ste bili vsled udarcev s sekiro na glavi in rokah težko ranjeni. Vzrok zločinu je bila najbrž ljubosumnost.

Kmetskemu okrožju, ki je nam doposlalo dopis tikajoč zadevo ptujskega sejma sv. Katarine, se pristrčno zahljujemo ter mu naznanjamo, da bodemo dotičnega črnega breznačajnega hinavca in nepokojneža v našem prihodnjem listu pod krtačo vzeli. Mi sicer nismo bili namenjeni si s takim potepuhom roke umazati, a na voljo ljudstva smo se vendar za to odločili, ker je mnogo naših naročnikov to željo izrazilo pismeno, kakor tudi ustmeno. Veseli nas Vaše zanimanje.

Z Bogom!

Nemškutarije se bojijo klerikalni krivi preroki od strani Marijinih bratov. Ta red je namreč kupil neko večje posestvo v Seliščih pri Št. Jurju ob Ščavnici ter misli tam graditi šolo in samostan. Črnci, ki vse črno vidijo, se bojé, da bi se znala skozi ta red nemškutarija vtihotapili. Ja, sumičiti ti pa znajo!

Poskušeni dvojni umor in samomor. V Karčevini pri Vurbergu je dne 4. t. m. mizarski mojster J. Rečnik vstrelil z revolverjem na svojo ženo in hčer ter obe težko ranil. S prvo kroglo je zadel ženo v glavo, z drugo pa v roko, ko jo je vzdignila v obrambo. Nato je šel nad hčer, katero je imel medtem v kamri zaprto, ter tudi isto težko ranil. Ko se je žena nekoliko zavedla, začela je klicati na pomoč, vsled česar je zločinec pobegnil. Zvečer ob poluosmih je prišel Rečnik težko ranjen k Ptujskemu zdravniku g. dr. Mezlerju, ter istega prosil, naj mu kroglo iz čeljusti izvleče. Poprašan, od kodi da ima rano, razložil je vso svoje zločinstvo. Oddan je bil v tukajšno bolnišnico, odkoder so ga 6. t. m. v svrhu operacije v Graško kliniko prepeljali. Ženski sta v Ptujski bolnišnici. Vzrok zločinu je bil domači prepir.

Od porotnega sodišča v Celju. Dne 8. novembra t. l. je bil obsojen pri porotnem sodišču v Celju požigalec Andrej Marinc iz Št. Jurja na Taboru na 5 let težke ječe. — Nadalje je stal pri istem sodišču J. Robnik iz Slovenjgradca obdolžen požiga in goljufije. Prvega zločina je bil nekrivim spoznan zaradi družega pa enoglasno krivim, ter bil obsojen na 18 mesecev težke ječe. — Dne 2. t. m. je bil od porotnikov zaradi tatvine (nad 600 kron vrednosti), nadalje tatvine iz navade, goljufije, izsiljenja, javnega nasilstva (proti orožnikom) in prestopka neresničnega zглаšenja krivim spoznan Gottfried Krebs ter od sodnega dvora na 7 let težke ječe obsojen. Krebs je nosil že različna imena n. pr. Alojzij Majer, Engelbert Kerzenberger itd. V ječi je bil že večkrat, slednjič 8 let v Ljubljanski kaznilnici. Zadnja leta se je klatil med cigani po Primorskem, Kranjskem in Štajerskem. Ko je obsodbo zaslišal, je rekel: „Kaj je to, 7 let? 20 let bi mi bili morali dati. 7 let je za mene, kakor eden dan.“

Dopisi.

Od sv. Jurja ob Ščavnici. Zahvala. Prostovoljno gasilno društvo sv. Jurja ob Ščavnici se pristrčno zahvaljuje vsem svojim dobrotnikom za poslano podporo v tem letu. Odbor.

Od sv. Antona v Slovenskih goricah se nam piše: „Dragi nam „Štajerc“! Že dolgo nisi nič slišal od nas Antončanov, zdaj pa te vendar enkrat prosimo, ne zameri nam, da te hočemo z nekaterimi vrsticami nadlegovati. Ne moremo tako na tihem dalje prenašati krivice, katera se tu godi, naznaniti jo ti moramo, ljubi „Štajerc“. Godi pa se nam krivica od več sovražnikov v naši fari, posebno pa od našega poštarja Jakob-a Šegula. Zelo radi bi vedeli, kaj vendar ti dragi „Štajerc“ našemu Šeguli toliko hudega storiš, da te on zmiraj tako zelo sovraži in

in preganja. Sram nas je, očitno povedati, kako grdo in ostudno se ta lažnjivi obrekovalec predrzne črez te govoriti Kjer koli more, te grdi in zasramuje ter laže črez te, da je groza. Močno si prizadeva, da bi te spravil iz fare, ali ta njegova želja se ne bo izpolnila, mi ostanemo tebi zvesti, brali te smo in te še bomo brali, akoravno nismo vsi tvoji naročniki, dobimo te od prijateljev, Mi smo prepričani, da govoriš vselej pravo in čisto resnico. Vam, gospod Šegula, pa očitno zapovemo, da nimate našega lista in tudi ne kake druge reči, ki pride za nas po pošti, nikomur kazati, naj že bo, kdor hoče! Za to nimate pravice. Kako ste do zdaj ravnali, tako ni v redu; je prišel na pošto g. kaplan ali g. učitelj ali kak Vaš sorodnik, smel si je na pošti vse pogledati, kaj je, od kod je prišlo in komu sliši. Nikako tudi nimate pravice koga zmerjati in oštevati, ako pride na pošto po naš list "Štajerca" ali po kaj drugega, kakor ste to do sedaj delali. Nekoliko pameti imamo tudi mi, da vemo, kakšne postave so za ces. kr. pošto in kako se mora na njej poslovati. Zagotovimo Vam da bomo potrebno ukrenili, ako se ne popboljšate in bodete še nadalje tako ravnali, kakor do sedaj; če se ne spreobrnate, se ne bodete več dolgo na Antonski pošti mastili, nabrusit si boste morali svoje pete in jo dalje popihat. Ako ne postanete mirni, gospod Šegula, pride drugikrat kaj več na dan, kar Vas ne bode samo do kosti, ampak celo do možganov speklo.

Več naprednjakov iz Antonske fare.

(Opomba uredništva: Vrli št. Antonski naprednjaki! Ako bi se zgoraj navedeni nedostatki na vaši pošti tudi še v prihodnje resnično zapaziti dali, tedaj vas prosimo, da nas o tem nemudoma obvestite. Skrbeli bomo, da se bodo take nestrpne razmere izboljšale, za tokrat vam se zahvaljujemo za poslani dopis. Poslali ga bomo na višje kompetentno mesto. Pozdrav!

Iz Slivnice pri Mariboru. Piše se nam: „Ljubi mi Štajerc! Oglasiti se vendar moram tudi enkrat iz Slivnice v tvojem listu. Predolgo sem že skoraj prizanašal klerikalni druhalu. Srce me boli, ko pomislim, da nikomur nič hudega ne storiš in vendar klerikalci in „Fihposovi“ privrženci tako celo črtijo ne samo tebe, temuč tudi tvoje naročnike, kar se tudi tukaj v Slivnici dogaja. Hvala Bogu, največjega „Štajerčevega“ sovražnika smo se sedaj znebili iz Slivnice, namreč dobro znanega kaplana J. J.; le kratko časa je bil pri nas. Nastavljen je sedaj za fajmoštra pri sv. Duhu v Ločah. Naprednjaki Ločki, ne dajte se pregovoriti, ostanite stanovitni, zvesti somišljeniki „Štajerca“. Dobili ste hudega sovražnika vaše stranke. Za slovo dal je še prirediti igro (ali teater) „Lurška pastirica“. Pa zdi se mi, da kaplanske device so prepozno na svet prišle, da bi bile vredne, Lurško pastirico predstavljati. Igra je bila samo za klerikalne privržence pristopna, naprednjaki niso dobili vstopnic: kaplan je namreč izročil vstopne liste F. P.-u in mu zakrtil, da naročnikom „Štajerca“ ne sme nobenega prodati. Ko zahtevam jaz

vstopni listek, mi ta prav priliznjeno, kakor je sploh pri klerikalcih navada, reče, kaj sem se vendar pregrešil, da ga meni ne sme dati? No, sem si mislil, pa ga obdrži za-se, saj vem, zakaj da ga ne dobim, — naročnik sem „Štajerca“. Gospodje so se najbrž bali, da bi jim kak naprednjak znal ob tej priliki povedati v lice neljubo resnico in jim očitati njih potuhnjenost in priliznjenost. Po igri je kaplan še hudo udrihal po „Štajercu“ in njegovih naročnikih, na kar ga F. P. opozori: „Saj tem nisem dal vstopnih listekov.“ Zbrani klerikalni možiceljni so res morali svojo radovednost po vsej sili ukrotiti, jako radi bi bili zvedeli imena tistih, ki niso dobili listekov. Ali ni se jim posrečilo. Da se pa vsaj nekoliko potolažite in da se vam ne naredi zgula pod jezikom, povem vam ime enega teh izključenih, to sem jaz, Jernej Furek, „Štajerčev“ naročnik. Pa ponosen si pa vendar le še lahko, preljubi „Štajerc“, da te ti klerikalni gospodje tako radi čitajo, preveč so radovedni, kaj nam poročáš. Tako n. pr. naš župnik poprej ve, kaj je v „Štajercu“, kakor jaz kot tvoj naročnik. Župnik, brigajte se raje za red v cerkvi, ne pa za druge reči, ki ne spadajo v Vaš delokrog. Ali ne vidite, kako se zadržuje v cerkvi mladeniška družba, ali ne vidite, kako mežnar med blagoslovom pred Najsvetejšim ostudno potleh pljuva, da mora enemu res hudo postati?! O, tega vi ne vidite, pač pa „Štajerca“, ako je tudi v znotranjem žepu telovnika. Ste mar tudi gluhi, gospod župnik? Ljubi bralci „Štajerca“, ali ste že kje doživeli, da bi se mrliču trijančilo, namesto zvonilo. Ta navada je zdaj tukaj pri nas upeljana. Če namreč umerje otrok, se mu ne zvoni, ampak tukaj pri nas v Slivnici se mu trijanči! Presneto, to je lep red! Šolarji so v kršanskem nauku tudi kaj lepo podučeni! Namesto da bi iz šole gredé srečajoče ljudi pozdravljali, kažejo jim osta in jezike, se jim grdo posmehujejo itd. Gromska potica, to je red! Tu imejte klerikalci oči in ušesa odprta, „Štajerca“ pa pustite pri miru, ne udrihajte po njem! „Štajerc“, ti pa nam bodi spoštovan in pozdravljen. — Jernej Furek v imenu „Štajerčevih“ naročnikov.

Iz Polenšaka. Na mojem potovanju pridem dne 15. novembra t. l. ali na Martinovo nedeljo na prijazen griček Polenšak. Najprej obiščem lepo okinčano cerkvico Marije Device. Zares, čedna cerkvica je to, vsa čast čast. gospodu župniku in vrlim faranom! Nastavim moj daljnogled, da si ogledam okolico. Lepa je in tiha in mirna. Da se malo okrepčam, podam se v gostilno. Kmalu sem spoznal, da je krčmar klerikalec od pete do temena. Njegovega imena vam za danes ne razodenem. Zapazil sem, da je naročnik „Celjske žabe“, „Slov. Gospodarja“ in njegovega sinčka „Fihposa“. Na „Štajerca“ je tako razkačen, da je moral ta list o nekaj priložnosti leteti z mize na peč. Ta krčmar besni od jeze, samo če sliši ime „Štajerc“. Sedim pri četrtinki belega. Iz stranske sobe čujem hrup in „škandal“, toda ne vem, kaj da pomeni. Ko mi gostilničar postavi na moje zahtevanje

drugo četrtinko na mizo, mi pripomni: „Danes smo pa res luštni, smo sami klerikalčki skupaj! Hvala Bogu, da ni nobenega liberalca tukaj v moji gostilni!“ Ali dragi G. zmotil si se. Nas je več, kakor slutiš. Misliš, da ste tisti dve devici — prav za prav sta vdovici — in neki poljanski občinski blagajničar (imena ne vem, mislim pa, da mu po hiši Pavljenko pravijo) klerikalci? No pusti nas tudi živeti. Srečno. V sošednji krčmi sem pa tudi prav dobrega dobil, akoravno ni bilo tako belo, kakor v prvej. Zvedel sem, da sta omenjeni vdovici k blagostanju prvega krčmarja, katerega sem na letošnjo Martinovo nedeljo v Polenšaku obiskal, mnogo, mnogo pripomogli. Ako ne, pa vprašaj in gotovo ti bodele povedali, kako ste se vozili na njegovem parobrodu domu! Zdramite se vendar, obrnite dotičniku hrbet, svetujem vama, da si raje vajino vročo kri ohladite doma pri svojih otročičih, ki vaji kličejo ves dan! Pridem spet, in ogledal si bodem skoz svoj daljnogled vse natančneje.

Naprednjaški slovenski popotnik.

Iz Oplotnice. Dne 9. novembra t. l. imeli smo občinske volitve, pri katerih smo propali, ker nam ne stojé taka sredstva na razpolago kakor duhovnikom: cerkev, spovednica, prižnica, na katerih se je s vso silo pritiskalo tudi v soseskih farah, na vso moč hodilo od hiše do hiše, zlorabila se vera, da, ako se jim ne da oblastilo, se Bogu zamerijo, da se gre za sv. katoliško cerkev in različno družega se je ljudem pravilo: tudi to, da ni čuda, ako vera peša. A imamo tudi nekaj pritlikavih Oplotničanov, katerim se gre za razvoj njihovih podjetij pod klerikalno komando. Imamo zdaj Jurija s slaboj, višji komandant mu je Jurij s palico. Ta hoče imeti sedaj vahtarja za policaja, kateri seveda ima širok žep za nemški denar, a tega bo skoraj zmanjkalo in šel bo k Jožeku šnopsa kuhat; saj ima že, kakor ljudje pravijo, v klet narejeno „voserlajtengo“, no potem pa bo že šlo. Ja, ja! Jožek bi pač tudi rad komandiral in je zelo žalosten, da pri zadnjih občinskih sejah ni njegova obveljala. Hotel je spraviti dac na vino, pa ni šlo, ker je sam na svoj „šnopskessel“ pozabil; pravi, da noče biti dalje pri takih buteljnih, kateri njega ne poslušajo. Vemo, da ima veliko lepih reči, celo žameta ima več kot pameti. Ne leži pred na medvedovo kožo, predno medveda ne vstreliš, tako pravi pregovor. V Oplotnico pač vsakdo rad tišči, tudi Jesih se je nam vsilil, pa ker je preveč hud in kisel, nobenemu prav ne diši. Še bolj grenek pa hoče postati, ko so oni iz posojilnice vzeti denarji, ki nekemu jako grenki prihajajo, če se ne vklanja temu denarnemu mogotcu. Eden je, ga ne smemo pozabiti, kateri bi še dušo prodal za eden liter starine, — a strah nas je, ga imenovati. V čitalnici in posojilnici bo pa zdaj tudi občinska pisarna, a na Pozaukovem „kafehaus“ in oštarija „Narodni dom“, kako bode tam možiček skakal in se po navadi bahal „ich hob ich viel probirt, bor i schon in Dänemark, Deutschland, ich bas ich viel zu erzählen von de Hamburg“, a ne vemo, se je li tudi tam učil „počne“ delati in klobuke robiti. Prav lepe so besede našega Zveličarja: ljubi tvojega bližnjega,

kakor samega sebe! A vi kot v prvi vrsti k temu poklicani, hujskate ljudstvo, pa zakaj? Za svoj lakomni, nikdar polni žep in za svoje ničvredne namene, samo da si pridobite s tem ime in čast na tem svetu z izstiskanimi groši ubogega ljudstva, katero bode najbrž žalibog prepozno spoznalo vaše zvijače. Drugokrat več.

Naprednjaki.

Spodnji Dravograd. Dragi „Štajerc“! „Naš Dom“ številka 25. od 3. t. m. toči solze, da je pri nas pri občinski volitvi napredna stranka zmagala in pravi, da ista ni držala dane besede ter v prvi volilni razred kmečke odhorne volila. Vprašam te „Laž Dom“, koga pa so hotli kmetje voliti? Tisti mož — imena ne bodem imenoval, katerega so kmetje želeli v občinski odbor spraviti, je javno povedal, da je bolehen in da volitve ne prevzame. Koga pa bi tedaj naj volili? Znabiti Hanzeka? Ali zdi se nam, da za njega kmetje tako ne marate, manj še pa mi, ako so Kuri Pungerschek in Otto od kmetov postavljenega odbornika v prvem volilnem razredu volili, niso bili podučeni, da tisti volitve ne sprejme. Somišljenikov črnosuknarjev ne bodemo nikdar volili. Ali bodejo nas naprednjake iz občinskega odbora potisnili, to morate klerikalci še le dokazati in opomnimo, da to še nikdar ni naprednjaško bilo, če se je pri volitvi po nasvetu črnosuknarjev ravnalo. Kaj poreče k temu „Naš Dom“?

Naprednjaki.

Zunanje novice.

Petrolej zopet dražji in sicer velja liter 40 vinarjev; krive temu so fabrike, ki so se za vzvišanje cene zjediniše. Spomladi bode cena, kakor je pričakovati, zopet padla.

V Judenburgu na gorenjem Štajerskem se je ustrelil vodnik 1. stotnije tamošnjega bataljona lovcev številka 20, Janizek. Puško si je nastavil v usta in krogla je prodrla v možgane, tako, da je bil samomorilec pri priči mrtev. Vzrok samomora je baje bila nesrečna ljubezen.

Princezinja in kočijaž. Pred kratkim se je po različnih listih pisalo, da je princezinja Marija Alicia Schönburg-Waldenburg s svojim kočijažem Emilio Materni pobegnila. Njen mož knez Schönburg-Waldenburg je pred poroko prestopil k veri svoje neveste, katoličanke; bil je poprej luteranec.

V gradu Skierniowice na Poljskem je vsled zastrupljenja umrla mlada princezinja Elizabeta Hesenška. Jedla je pokvarjene ostrige, ki so pa zdravju jako nevarne. Za napravo njene truge so vporabili 80 kilogramov srebra.

V Šerburgu (Cherburg) na Francoskem je neki vojak z imenom Diot kot stražnik proge, po kateri se je imel pripeljati laški kralj s kraljico, na šine navalil 5 velikih kamenov. Nadzorovalni orožnik je hudodelstvo pravočasno zasledil, ter tako nesrečo odvrnil. Hudobnež postavljen bode pred vojno sodišče.

Na obeh očesih oslepel je v Gradcu avskultant dr. Arnold Sailer; mislil je napraviti sodnijski izpit, pa mu je spodletelo. Ta „smola“ ga je tako razjarila,

da je sklenil se umoriti ali tudi pri temu predvzetju je imel smolo, — ni se mu „posrečilo“ znebiti življenja, pač pa si je povzročil strašanske bolečine in izgubil pogled obeh oces za zmiraj. Smola je smola!

Serbija. Na novo se na Srbskem maje kraljevi prestol. Zarotniki in morilci od 11. junija t. l. imajo sedanjega kralja Petra popolnoma v oblasti. Koj ko Peter vstane, se mu naznani, kaj ima v teku dneva storiti in izvršiti. Nikogar ne sme brez dovoljenja svojih nadzorovalcev sprejeti, še celo došla pisma ti preje prečitajo, kakor kralj sam. Ni toraj čuda, da ima kralj voljo, se prestolu odpovedati, ker pričakovati nima od svojih najvišjih dostojanstvenikov nič dobrega, na njih zvestobo se pa itak ne more zanašati, saj so pokazali, kaj znajo. —

Iz Lurda. V letu 1902 je obiskalo Lurd 60 nadškofov in škofov. Približno 400.000 romarjev je se tjekaj pripeljalo v 240 „posebnih vlakih.“ Maš se je bralo 40.000, obhajanih je bilo pa 411.000. Predložilo se je 2,291.002 prošenj za molitev, ter došlo 51.640 zahvalnic. Z narodnim romarskim vlakom je došlo 900 bolnikov, 5.120 pa jih je prišlo na lastne stroške. Zdravilnega studenca se je poslužilo 20.712 možkih in 46.714 žensk. Celi „kup“ ozdravljenja je zabeležen v tamošnjem uradnem poročilu; nekatera ozdravljenja so bila baje jako čudovita. 102.500 z vodo napolnjenih steklenic se je razposlalo, spominskih plošč se je 464 ustanovilo, darovalo se je 195 sveč, 3 kelihi in mnogotere druge dragocenosti.

Prst iz svete dežele. Nek list iz Prage je prinesel sledeči inzerat: „Prst iz svete dežele Palestina! V svrhu pobožnega okinčanja grobov in rakev za napravo malih gredic ali pa cvetličnih posodic pošljemo 25 kg. prsti iz doline Rafaim (znane iz knjige Jozua) za 24 kron 1 kg.; 25 kg. prsti z Oljske gore, kg. po 25 kron.; 25 kg. prsti s polja Mamreh (Hebron) kg. po 27 kron franko na kolodvor v Pragi ali na Dunaju. Prst se odpošlje v dvojni vreči, ki drži 25 kilogramov s povernilnim pismom frančiškanskega samostana v Jeruzalemu, oziroma tamošnjega višjega rabija (židovskega duhovnika), vrhutega pa se dotična pošiljatev še potrdi od ces. kr. avstrijsko-ogerskega konzulata v Jeruzalemu. Societas ad exportandam humum sacrum Jerusalem, Bureau Prag itd. —“ No, ta prst, kakor je razvidno, pride precej draga. Doživetvi znamo, da jo bodo s časom židi in tercijalke v culah od hiše do hiše nosile in v manjših porcijonih prodajale, ali pa se bode tudi cena zmajšala, je dvomljivo.

Nedolžno k smrti obsojena sta bila od porotnega sodišča a Riedu na Gornjem Avstrijskem Karol Harter in Terezija Giezinger. Obdolžena sta bila zavrtnega umora in ropa. Cesar ju je pomilostil in najvišji sodni dvor jima je priznal 20letno ječo. Karol Harter je v kaznilnici v Subenu že umrl, Terezija Giezinger pa odslužuje svojo kazen v ženski kaznilnici v Švacu. V novejšem času pa se je zasledil pravi hudodelnik, ki je storil ona zločinstva, katerih sta bila zgoraj imenovana obdolžena. Ime mu je Matija Kaufman, star 47 let in je bil ob času hudodelstva

dninar v Holcu, na Gorenjem Avstrijskem. Izdala ga je lastna hčer.

Tri sestre umorjene. Vdova Rozalija Križke v Botenwaldu ob severni železnici je imela tri odrasle hčere, izmed katerih je bila pred nekaj časom najstarejša z ondotnim železniškim čuvajem Goldom zaročena. Ker se je zaroka razvrgla, hotel se je Gold maščevati. Dne 2. decembra je dobila mati teh deklet brzojavko, da mora zaradi važnih zadev takoj k njenim sorodnikom v Privoz priti, kar je tudi storila. Naslednji dan so sosedje našli v stanovanju Križke vse tri dekleta umorjena. Sredi izbe je ležala najstarejša sestra z razbito glavo na tleh, mrtvi trupli unih dveh sester pa ste ležali pod klopjo pri peči. Sum je letel takoj na Golda, zaprli so ga in hudo-delec je svoje zločinstvo tudi obstal.

Z Ogerskega. Madžarskim petelinom v Ogerskem državnem zboru se je njih vroča kri malo ohladila ter začenjajo po malem dostojnejše nastopati, kakor so še pred kratkim, Naš ministerski predsednik Körber pa je tem nestrpnežem tudi pokazal, da ni voljan, v prihodnje vsem njihovim željam in zahtevam ustreči.

Grozna pošiljatev. Neka tvrdka na južnem Ruskem je dobila iz Kavkaza po pošti kovčeg, na katerem je bila napisana vsebina: „Divjačina.“ Iz kovčega je prihajal neznosen smrad in ko so ga odprli, našli so v njem na pol segnito žensko truplo, nekaj oblačil in škatljico s patronami.

Svojega lastnega otroka jela je neka Hortenzija Esturel v Marzejlu na Francoskem. Zaradi nezvestobe njenega ljubčeka je vsled ljubosumnosti znorela in začela svojega otroka jesti; odgrizla mu je nos, lica, ušesa in štiri prste. Otroka so ji komaj iztrgali iz rok, a umrlo je za ranami, ki mu jih je mati prizadela.

Verska blaznost. V Hajdu Doroku na Ogerskem je židovski duhovnik z imenom Citrom v verski blaznosti prerezal vrat svoji ženi, hčerki in nato samemu sebi.

Duhovnika umorili. Nepoznani tolovaji so umorili v Stanislavu jako bogatega grško-katoliškega prošta Štefana Gawacki.

Največja ladja na svetu je pred kratkem dodelani atlantski parnik „Baltik“ s 23.000 tonami.

Povodenj v Bosni. Vsled dolgotrajnega deževanja je bila zadnje dni po vsej Bosni velika povodenj, ki je odnesla mnogo mostov. Pri Jablanici je voda odplavila železniško cesto v daljavi 130 metrov. Promet na progi Mostar-Gabela je začasno ustavljen.

Veliko sleparsko družbo, ki je s ponarejenimi naročilnimi listi izvabila zunanjim tvrdkam blaga v vrednosti 50.000 kron, so zasačili v Budimpešti.

Zločinstvo obupanega očeta. Neki krojaški mojster iz Rumelsburga blizu Berolina se je te dni vrgel s svojima otrokoma (dečkom in deklico) na železnično tir, ko je vlak že prihajal. Oče in deček sta bila takoj usmrtena, deklici pa so kolesa desno nogo odrezala. Vzrok temu činu je bila brzojavka, katera je naznanjala očetu smrt žene v neki bolnišnici.

Proti posojilnici sv. Vaclava, ki je bila večinoma v „žegnanih“ rokah, pa jo je zadel „sijajen“ polom, (primankljaja je 7,912.939 kron) se je pričela pred porotnim sodiščem v Pragi dne 25. novembra obravnava, ki bo najbrž mesec dni trajala. O izzidu bomo natančneje poročali.

Drago pohištvo. Nek bogat Amerikanec je za opravo spalne sobe, v kateri sta bila srbski kralj Aleksander in kraljica Draga umorjena, ponudil srbski vladi 200.000 frankov, ki pa je ponudba odklonila.

Morilci srbskega kralja Aleksandra in kraljice Drage so sedanjemu kralju Petru poslali, pismo v katerem zahtevajo, da se ima kralj popolnoma njih željam podvreči in po njih ravnati, ker drugače ga čaka enaka usoda, kakoršni je propal njegov prednik. Belgradsko vojaško posadko imajo baje puntarji popolnoma v svoji oblasti. Radovedni smo, ali se bode kralj njih grožnji udal.

Gospodarske stvari.

Zadnjič smo govorili, kako se naj hlev za prezimovanje domačih živali pripravi in uredi, danes hočemo podati našim kmečkim živinorejcem nekoliko črtic o tem, kako naj o zimskem času z domačimi živali ravnajo. Začnimo z govedi.

Zimska krma za goveda obstoji v prvi vrsti iz sena in slame. Oboje naj bode dobro posušeno. Gnjile, smrdljive tvarine se morajo odstraniti, predno se dene seno ali slama v rezilni stroj. Rezilni stoli, ki so še tu in tam v rabi, naj se nadomestijo z novodobnimi stroji, kajti s temi se boljše doseže enakomerna dolgost rezi, kakor s prvimi, vrhurtega pa stroj slamo tudi bolj zmečka in zdrobi, ter tako povzroči, da je krma, oziroma rez, mehkejša in za pokladanje pripravnejša. Rez naj bo srednje dolžine. Jako dobro je, ako rez poparimo s slano vodo in nekaj otrobi pri-mešamo. Ako se poklada živini vedno suha rez, ki je precej na kratko narezana, mora se živini redno vsak dan zobovje otrebiti in osnažiti; nabere se ji namreč med zobmi in ob njih zunanji strani čestokrat več ali manj neprežvečene rezi, sosebnost kratkih in ostrih slamnatih iglic, in to dela, ako se ne odstrani pravočasno, živini netek in s časom vsled gnjilobe otekline, vnetje, sploh dokaj nevarno bolezen. Žival si sama ne ve ali ne more pomagati.

Voda, s katero živino napajaš, ne sme biti premrzla. Ta ji ne prija. Dobro je, ako se prilije premrzli vodi nekaj tople, ali pa se dene vanjo kamenje, ki se je popreje v peči razgrelo. Tudi piča, kakor je repa, krompir, pesa, kapusovi retlji itd., se ne sme premrzla polagati. Postavi se naj, predno se da živini, na kak topleji kraj, na primer v kuhinjo ali v sobo, da se malo segreje. Da se morajo ti sadeži na drobno razrezani pokladati, mislimo je vsakemu živinorejcu znano, kakor tudi to, da se mora vsakojaka gnjiloba skrbno in previdno odstraniti.

Štrigl in krtača naj se čez zimo pridno rabita. Snaga je pol hrane. Marsikateri kmet še dandanes misli, da po zimi ni treba živino tako snažiti, kakor

po leti, češ saj je ne vidi nikdo ker jo ima vedno v hlevu. Pusti jo v nesnagi, da jojmene, posušeni pa tudi še vlažni iztrebki na debelo vise po njej, da se barva dlake ne da določiti. Pod to nesnago se zaredi različni mrčes in uboga žival trpi nepopisno nadlogo, zgubi tek ter postaja vsled tega od dne do dne bolj mršava, dokler slednjič ne pogine. Pripeti se sicer tudi, da v posameznih slučajih tako revče zimo vendar prebije in se spomladi spet okrepča, ali slabi nasledki zanemarjanja se ne dajo nikoli več popolnoma zabraniti, ker zaostala je bolj ali manj taka žival na vsak način v svojej rasti in razvitku; ko bi jo bil bolj negoval in snažil, bil bi uspeh obreditvijske gotovo večji in za te povoljnější. Večjo ali manjšo škodo ima živinorejec na vsak način, ako snago zanemarija.

V obče veljajo za konjerejo ista pravila, kakor za rejo goved, samo da se mora pri konjih še bolj natanko paziti na kakovost klaje in na snago. Rez za konje se dela iz same slame in ima biti kolikor možno na drobno zrezana in dovolj zmečkana, da jo zamore žival lažje prežveči in prebaviti. Nekteri kmetje so mnenja, da po zimi konjem, ko jih čisto nič ali le malokrat vpregajo, ni treba dajati sipanja ali zrnja. To mnenje je napačno. Konj nima tako velikega vampa, kakor govedo in toraj tudi ne more naenkrat toliko hrane povžiti, kakor poslednje, velikosti pa je enake. Manjšo količnost mora toraj kakovost hrane poravnati, to se pa doseže stem, da se jim razun sena in slame, ki imata v sebi le prav malo redilnih snovi, še tudi tečnejša hrana, t. j. zrno ali takozvano „sipanje“ daje. Najpripravnejše sipanje za konje je korusa in oves, ki pa se mora na debelo zmleti, predno se poklada. Zmeša se navadno med rez, ali pa se tudi posebej daje. Od poljskih sadežev konjem najbolje prija korenje, ki pa se mora pred pokladanjem dobro osnažiti, da žival ne dobi v sebe prsti, peska, ali celo kamenja.

Naj omenimo tukaj neke velike napake, katera se da pogostoma pri kmetih opazovati. Imajo tu in tam hlevska okna, napravljena ravno nad jaslimi, tako da konjem in govedom solnčna svetloba naravnost v oči pada ali pa da se jim tista od zunaj ležečega snega v oči blišči, kar živalim nikakor ne ugaja, temveč močno nadleguje. Mnogo konj je že vsled tega nedostatka oslepilo, a njih lastniki niso vedli vzroka oslepljenju. Postavijo naj se toraj jasli tako, da ne bodo ravno pod okni in da živalim ne bode mogla solnčna svetloba naravnoma v oči padati. Obvarujete na ta način živali nepotrebne nadloge ali celo hibe, sebe pa občutljive škode.

Ako se konji ali goveda po zimi vpregajo, naj se o hudem mrazu, o sneženju ali kadar se ž njimi kje obstoji, z odejo, koco, ali vsaj z veliko vrečo pokrijejo, da se obvarujejo mraza, mokrote in po teh povzročenega prehlajenja, ki ima za posledico mnogotere nevarne bolezni in čestokrat pogin. Breje krave in kobile se pa sploh ne smejo vpregati, ko h koncu nosijo. Kako se ima stemi ravnati, o temu bomo ob svojem času našim bralcem nekatera navodila podali.

Kar se drobnice, t. j. ovc in koz tiče, moramo naše kmete opozarjati na veliko napako, katera se le pregostoma opazovati da in ta je, da se teh ljubkih živali včasih prav v velikem številu v majhen hlev, ki bi komaj za njih polovico ali tretjino primeren bil, takorekoč stlači in naphe, da se ne morejo prosto gibati in tudi ne po volji vleči; tišče se ena druge liki slaniki v sodčeku.

Omenili smo v predstojećih vrsticah samo nekatere najpoglavnejše napake, ki se dajo čestokrat pri kmečkih živinorejcih zaslediti ter podali kratka navodila, kako se jim zamore z lahka v okom priti. Želimo, da bi se naši nasveti osrčevali ter bili našim kmetom v prid in hasek.

Ako so stene naših stanovanj mokre ali vlažne, je dobro, da nasadimo zunaj ob zidu bršljan ter ga po njem napeljemo. Stem si olepšamo zunanje lice hiše, ob enem pa se iznebimo tudi nadležne mokrote v sobah.

Kako se polirano pohištvo osnaži? Platnena cunjca naj se namoči v žajfnico ter ž njo pohištvo vsega prahu in druge nesnage osnaži. Nato se vzame večnena cunjca, namoči z petrolejom in ž njo se morajo mokra mesta tako dolgo drgniti, da postanejo suha. Petrolejev duh kmalo izgine, pohištvo pa se blišči, kakor da bi bilo novo.

Obutje in druge usnjate stvari, ki so se dalje časa na mokrem shranjevale ter postale plesnjive, morajo se dobro okrtati, nato pa s terpentinovem oljem namazati. Usnje postane skozi to zopet mehko in trpežno.

Svilnati robci morajo se v krompirjevi vodi prati. Surov krompir naj se nariba ter dobro izžmika. V tako dobljeni tekočini naj se svilnate reči izperejo. Svila postane čista, ne izgubi pri tem prvotne barve ampak zadobi prav lepo bliščobo. Milo ali žajfa se naj ne rabi.

Smešnice.

Bolnik, kateri je naslednje že sam sprovidel, da mu ne morejo pomagati več nobena zdravila, reče zdravniku: Gospod dohtar, to vas pač lepo prosim, da bi me hoteli po moji smrti sekcirati (razparati), ker sem preveč radoveden, kje je prav za prav bolezen tičala. Pa ne pozabite!

Imeniten gospod, ki je imel eno oko iztaknjeno ter nosil v prazni očesni votlini umetno narejeno stekleno oko, najel si je novega strežaja. Predno se je podal v posteljo je zaukazal, da mu naj ta prinese porcelanesto skledico, napolnjeno do polovice s friško vodo. Strežaj s zahtevanim urno stopi pred gospoda, ta pa vzame svojo stekleno oko iz očesne votline, ter jo dene v posodico z vodo. Ko se strežaj ne gane iz mesta, vpraša ga gospod, na kaj da še čaka, na kratko pa odgovori pazljivi sluga: „Na uno oko, milostljivi gospod.“

Sinek vpraša očeta, ki ravno prašiča kolje: „Oče, zakaj pa vendar prašič tako kriči, ko ga Vi koljete?“ Modri oče pa mu odgovori: „Vidiš Jurček, prašič tega ni vaju in zategadelj tako kruli.“

Nekemu trgovcu na Šlezkem se je porodil čvrst fantek. Z veseljem naznani ta dogodek svojemu bratu, piše mu: „Danes je prišel k meni dečko, ki je baje Tvoj nečak.“ Stric nemudoma odgovori: „Saj Ti je znano, da nimam nečaka, ne verjemi toraj goljufu, iztiraj ga od hiše ter ga pusti zapreti.“ Seveda oče tega ni storil, temuč je vso smešno reč svojemu bratu rasjasnil.

Kontrolni zbor leta 1904. „Brüxer Volkszeitung“ meni, da se bo kontrolni zbor v prihodnjem letu približno tako vršil: Weber Hermann. Hier! Fogarasi Janos, Jelen! Čiptapček Pepik, Zde! Topowuk Jonko, Tukay! Isabic Marko, Ovdje! Cutolini Giovanni, Qui! Adamescu Theodor, Aice! Ilinde Hanefkern, Jach bin doi! — Abtreten! — Babylon! Kje pa je še Ferjančič? (Opazka stavca.)

Pisma uredništva.

Štev. 1858. 2 kroni smo sprejeli. Vaša naročnina pa je bila že plačana do 1. oktobra 1904.

A. N. v Vidmu. Ne moremo priobčiti, je nerazumljivo. Prosimo, pojasnite nam dotično zadevo natančneje!

P. B. v Hrastniku. Ni važnega pomena. Prosimo kaj drugega, pomenljivega, zanimivega.

J. J. v Poljčanah. Nam nerazumljivo; ako želite, da dotično stvar priobčimo, morate nam zadevo jasneje opisati.

F. K. v Črešnicah. Vaša naročnina je plačana do 1. januarja 1904. Pozdrav!

Loterijske številke.

Gradec, dne 5. decembra: 3, 36, 87, 77, 20.

Trst, dne 28. novembra: 72, 78, 88, 8, 14.

Na prebavljalne organe se mora paziti, kajti ni nobenega drugega organa v človeškem telesu, ki bi vsled najmanjšega motenja tako obširno vplival na druge organe in istim pripravljaj najhujše nasledke. Pazi se na prebavljalne organe, ako si prizadevamo njihovo delo olajšati stem, da vzbujamo delavnost prebavljanja in podpiramo čistilne funkcije prebavljalnih organov z milo odvajajočim sredstvom. Tako sredstvo imamo in sicer že 40 let najbolj znano dr. Rosa balzam za želodec iz lekarne B. Fragner, c. kr. dvorni založnik v Pragi. Dobiva se pa tudi v tukajšni lekarni g. Behrbalka.

Lepa, čista

jabolka

kupuje kilo po 28 vinarjev (14 krajcarjev)

1122

Adolf Sellinschegg, Ptuj.

Strune za gosle, citre, tamburice

in za vsakovrstne instrumente, in sicer najboljše in najfinejše blago po jako nizki ceni, priporočata

Brata Slawitsch, Ptuj, Florijanski trg.

Kdor naroči, naj izrazi natančno svoje želje, da se zabranijo pomote.

Paris 1900.
GRAND PRIX.

Originalni Singerjevi šivalni stroji

za rabo v obitelji (familiji) in za vsako stroko izdelovanja.

Kdor si naroči stroj, temu se brezplačno da poduk v vseh modernih in umetnih vezilih.

Elektromotori za vsakovrstne šivalne stroje so vedno v zalogi.

Singer in Co.

akcijsko društvo v Mariboru, Herrengasse 24.

Franz Schütz pri Sv. Trojici v Slov. gor.

zastopnik najboljše fabrike za stroje

Ph. Mayfarth-a iz Dunaja

prodaja

mlatilnice, slamoreznice, stroje za jabolke mleti ter sploh vsakovrstne stroje.

Stroji se lahko tudi pri njem ogledajo in se lahko plačujejo na obroke (rate). Blago je vse zanesljivo. Pogoji so zelo ugodni.

Ptujsko posojilno društvo (Vorschussverein)

registrovana zadruga z neomejeno zavezo obrestuje hranilne vloge po

4%

in daje svojim družbenikom mejnična posojila po

5 1/2%

na leto.

1036

Najizvrstnejše in najboljše tamburice (glasbeno orodje) izdeluje in razpošilja **Prva sisečka tovarna tamburic**

J. Stjepušin

Sisek (Hrvaško).

Ta tovarna je bila odlikovana na Pariški razstavi leta 1900 in na Milenijski razstavi leta 1896.

Razven vsega glasbenega orodja so tudi vsakovrstne sekirice (note) za različne inštrumente v zalogi. Priporočajo se izvrstne gosli, citre, kitare, mandoline, harmonike in okarine.

Za vsaki inštrument se jamči.

Veliki cenik (Preiskurant) s slikami se pošlje na zahtevanje zastoj. 1080

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekladanja v New York in v Philadelphijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji ali

Ant. Rebek, konc. agent
v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 43. 537

Razglas.

Z ozirom na razglas deželnega odbora z dne 16. novembra t. l. tikajočega oddajo sadnih dreves iz deželne sadjerejske šole v Gleisdorfu se naznanja, da je **vsaka zaloga dreves že pošla** in se toraj naročilom ne more ustreči. 1143

V Gradcu, dne 26. novembra 1903.

Od štajerskega deželnega odbora.

Pravi tirolski haveloki

z garantirano pravega lodna iz kamelove volne, katerih dež nikdar ne premoči in kateri varujejo pred mokroto in prehlajenjem, priporočava v vsaki velikosti za 10, 12 ali 15 goldinarjev. Svršniki (Wettermäntel) za gospe in dečke se ljubijo po naročilu. Pri pismenih naročilih zadostuje, da se pove, kako dolgost naj bi imel havelok, merjen po hrbtu.

Brata Slawitsch

trgovca v Ptuj. 1106

Kranjski redilni prašek za prašiče

povzroči med krmo zmešan, da prašiči raji žrejo, varuje svinje različnih boleznih ter poboljša meso in mast. Ako se hočemo obvarovati škode, moramo pokladati ta prašek (mešati med hrano) že pujskom.

Zdravim svinjam zmešati se mora na teden enkrat ena žlica polna tega praha med hrano, slabim in slokim vsaki dan po eno žlico, mladim na teden samo pol žlice.

En zavojček po 25 krajcarjev zadostuje za mesec dni.

1103 Dobi se pri

Bratih Slawitsch v Ptuj

(podružnica nasproti Dravskega mosta.)

Josef Goriupp

usnjar v Ptuj, Bürgergasse št. 11. od dravskega mosta navzgor.

Moja usnjarska obrt je najstarejša v celem mestu Ptuj, ker se je že ustanovila v letu 1752.

Jaz kupujem konjske, goveje, svinjske in telečje kože po najvišjih cenah.

Izdelujem tudi iz vsakovrstnih kož po najnovejši modi usnje (leder) in zahtevam za to zelo malo plačilo.

Priporočam tudi vsem čevljarjem mojo veliko zalogo vsakovrstnih izdelanih kož in vseh v to stroko spadajočih reči, katere prodajam na debelo in na drobno. Pismenim naročilom se takoj ustreže.

1124 S spoštovanjem

Josef Goriupp, usnjar v Ptuj, Bürgergasse št. 11.

Vozičke za otroke

v katerih lahko otrok sedi, pa tudi take za ležati, imata vedno v zalogi in priporočata

Brata Slawitsch

770 v Ptuj.

Cena: 12, 16, 20, 30, 36 do 40 kron.

Josef Pirich mlajši

usnjar v Ptuj št. 2 pri Ptuj

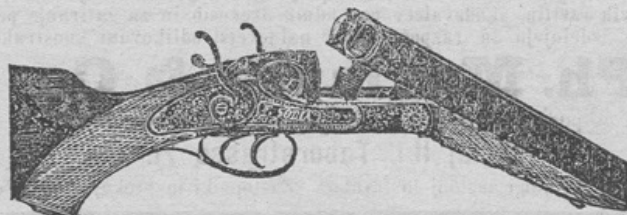
naznanja, da kupuje goveje, svinjske, konjske in telečje kože po najvišjih cenah.

Izdeluje vsakovrstne kože po najnovejši stroki in najceneje.

Priporoča svojo bogato zalogo domačega vsakovrstnega usnja in drugih potrebščin za čevljarje na drobno in debelo. Pismena naročila se izvršijo točno.

Kdor poskusi pri meni kupiti enkrat, kupil bode rad večkrat.

1072

FRANZ SODIA

844

tvornica pušk (Gewehrfabrik in Ferlach Kärnten)

priporoča izvrstne puške, kakor puške za šrot in krogelje, najizbornejša dovršitev za streljanje; ročno delo z jamstvom. — Velike ilustrovane cenike s podobami pošiljam vsakomur, kdor mi pošlje 15 kr. v markah poštne prosto. — Moja tovarna prejela je že silno veliko pohval. Kdor bi mojim ne bil zadovoljen, tistemu ga zamenjam ali pa vrnem denar. Moja zaloga je jako velika.

Vencel Schramm

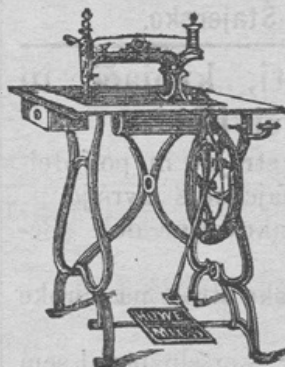
Celje, Glavni trg

izdeluje najcenejše godbene instrumente in prodaja strune.

Gosle se dobe za 5, 8, 10, 12, 15, 20, 30, 50 in 100 kron. Citre za 12 kron in višje. Harmonike za 7, 9, 12, 15, 20 kron i. t. d. Za vse instrumente se jamči.

Tudi vsakovrstna popravila se sprejemajo in hitro ter po najnižjih cenah izvršijo.

984

Brata Slawitsch

v Ptuj

priporočata izvrstne šivalne stroje (Nähmaschinen) po sledeči ceni:

Singer A	70 K	—	h
Singer Medium	90	„	„
Singer Titania	120	„	„
Ringschifchen	140	„	„
Ringschifchen za krojače	180	„	„

Minerva A	100	„	„
Minerva C za krojače in čevljarje	160	„	„
Howe C za krojače in čevljarje	90	„	„
Cylinder Elastik za čevljarje	180	„	„

Deli (Bestandtheile) za vsakovrstne stroje. Cene po pogodbi na obroke (rate). Cenik brezplačno. 765

Stroji za napravljanje rezi.

s patentovani tečaji na valjarje, ki se sami mažejo, s prav lahkim tekom in prihranitvijo moči do približno 40%.

Stroji za rezanje repe in krompirja, mlinci za napravljanje šrota, za mečkanje sadja, stroji za parenje krme, prenosljive štedilne peči s kotlom z emajliranimi in neemajliranimi vložnimi kotli, stoječi ali prevozljivi, za kuhanje ali parenje krme. krompirja, za mnoga gospodarska in gospodinjstva opravila i. t. d., nadalje luščilni stroji za koruzo, čistilni mlinci za zito, trijerji, razbiralniki, stiskalnice za seno in slamo, mlatilni stroji, vitali (Göpel), jekleni plugi, valjarji, brane.

Najboljši sejalni stroji „Agricola“ (zistem na tiralna kolesa) z najlahkejšo rabo, z menjalnimi kolesi za vsako seme, za breg, kakor za ravnino.

Samotvorne patentovane škropilne priprave za pokončevanje različnih škodljivih rastlin, škodovalec na sadnih drevesih in za zatiranje peronospre izdelujejo in razposiljajo v najnovejši odlikovani konstrukciji

Ph. Mayfarth & Co.

tovarna go-podarstvenih strojev, livarna železa in fužine na par

1141 Dunaj II/I, Taborstrasse 71.

Ilustrovani katalogi zastoj in franko. Zastopniki in prekupei se iščejo.

Za jesensko in pomladansko gnojenje travnikov in sadunosnikov priporočam vam

Tomaževo žlindro od 16% do 20%, Kainit, Superfosfat.

Za 1 oral se vzame 200 kg Tomaževe žlindre in 100 kg kainita. Zaradi zasipanja štepaha prodam dobro ohranjeno opravilo za takega.

Franc Frangež 1145

zaloga špecerijskega blaga in železa v Mariboru, Herrengasse.

Dražba vina

grajščine Dornava pri Ptujju se vrši dne 17. decembra t. l. v kletih v Spuhlih (Picheldorf) pri Ptujju in sicer se bodo prodajala stara in nova vina iz najboljših leg Ormožkih in Ljutomerških goric.

Odhod k dražbi je na 1/10. uro predpoldan do- ločen in se bodo vozovi za tiste p. n. udeležence priskrbeli, ki bodo svoj prihod pravočasno naznanili.

K obilnej udeležbi uljudno vabi 1147

oskrbnništvo grajščine Dornava,
pošta Možganci, Spodnje-Štajersko.

Pozor biciklisti, krojači in šivilje!

Popravila bicikelnov, šivalnih strojev in poljedel- skih strojev se najbolje in najceneje izvršijo.

V zalogi imam vedno nove vsakovrstne dele (Be- standteile) za stroje.

Prodajam poljedelske, gospodarske stroje na obroke iz najboljših tovarn.

Sem temeljito izvežban mehaniker, ker služboval sem že v Ameriki in na Angleškem.

Tudi imam v zalogi vedno že rabljene in dobro ohranjene bicikle od 30 gold. dalje.

S spoštovanjem **Anton Fink**

mehaniker v Ptujju, Postgasse šte. 14.

Josef Kasimir, Ptuj

(tik „Štajerca“)

priporoča svojo bogato zalogo špecerijskega blaga in vsakovrstne barve (farbe), sploh vseh v to stroko spadajočih reči. Opozarja cenjene odjemalce na svojo izvrstno kavo, na najfinejši čaj (te), na svoje olje, moko (melo), riž (Reis), maščo itd. Prodajo tudi v najboljši kakovosti spiritus, vsakovrstne esence za iz- delovanje jesiha in žganja, sodo, žveplo za sode, pipe, sveče, milo (žajfo), mast za voze in za čevlje, vsako- vrstne oljnate barve, firnis in čopiče (pinselne) in naj- boljši petrolej. — Cene so jako nizke.

Josef Kasimir, Ptuj

(poleg Štajerca).

1054

Kmetovalci! Najdeno je varstveno in krmilno sredstvo za vaše svinje, katero kaj hitro povzroči, da po- stanejo tudi debele. Da se obvarujete škode, pitajte že prascem doktor pl. Trnkóczy-jev

1037

Kranjski redilni prašek za prašiče

Ta prašek pomnožuje žretje, poboljša pleme, meso in mast.

En zaboječek za 50 vinarjev zadostuje za več mesecev.

Dobi se pri trgovcih. Po pošti se dobi (najmanj 5 zavojčkov) od glavne zaloge, lekarne (apoteke) Trnkóczy v Ljubljani, Kranjsko.

Pohvalna pisma za ta prašek vsak dan prihajajo.

Ohranitev zdravega želodca

tiči največ v ohranitvi, pospeševanju in v uravnavi prebavljanja ter odstranitvi nadležnega zaprtja. V ta namen naj se rabi najpriprav- nejše znano sredstvo dr. Rose balzam za želodec. Ta je narejen iz najboljših iziskanih zdravilnih zelišč za lek. Vzbuja apetit in po- spešuje prebavljanje ter provzroča lahko odvajanje tako, da služi z najboljšim uspehom za gojenje želodca.

Svarilo! Usi deli embalaže imajo zraven stoječo postavno deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga **lekarna B. Fragner-ja v Pragi** c. kr. dvornoga dobavitelja „pri črnem orlu“ Praga, Mala Strana, ogel Herudove ulice.

Po pošti razpošilja se vsak dan.

Proti vpošiljativji K 2-56 se pošlje velika steklenica in za K 1-50 mala steklenica na vse postaje avstro-ogerske monarhije poštne prosto.

Zaloge v lekarnah Avstro-Ogerske. V Ptujju v lekarni g. Ignaca Behrbalb (spodnja lekarna). 896

Izvrstno urejen ruški umetni mlin na valarje v Rušah pri Mariboru

sprejema proti najboljšemu plačilu vsakovrstno žito in je zamenja proti izvrstni suhi moki (meli), katere je vedno dovolj v zalogi. Sprejema tudi cele vagone vsakovrstnega žita, katero se proti nizkemu plačilu zamelje.

1078

Kava in čaj

z prve roke, to je neposredno od
prodajalca kave in čaja, toraj s pol-
nim jamstvom za čistino nego-
barejeno kavu in čaj.

Najnižje cene.

Najino dosti čez 100.000 ora-
lov veliko posestvo se obdeluje
najracionalnejše. Najine vrste
kave in čaja so jako aromatične
in zdatne.

Kava: Javaflor, najfinejša
4³/₄ kg gld. 6-65, fina
4³/₄ kg gld. 5-90. Javabrazil-me-
šanica 4³/₄ kg gld. 5-40.

Posilja se carine prosto na vsako
pošto proti povzetju.

Lenik zastoj in poštine prosto.

TURK & drug

reposestnika na Javi, prodajalca
kave in čaja v lastni režiji

v Trstu 926

via Rapicio šte. 7.

Priporočja se 1076

- la salama kila gld. 1-50
- veroneška salama " " 1-60
- krakovska salama " " 1-20
- klobase iz Braun-
schweiga " " -70
- prekajene klobase
(okrogle) . . . komad " -12
- prekajen jezik surov kila " 1.80
- prekajeno meso
(surovo) " " -90
- prekajena šunka .
(surova) " " 1-20
- papirican speh . . . " " -80
- zasekan speh . . . " " -75
- najfinejša prava
svinjska maša " " -85
- fini 1/2 ementalški
sir " " -80

Brata Slawitsch

trgovca v Ptuj, Wagplatz 1.

Veliko presenečenje.

Nikdar več v življenju se ne po-
nudi taka priložnost.

500 kosov samo 1 gld. 80 kr.

Ena krasno pozlačena 36 ur te-
koča precisanker ura s sekundnim
kazalom, ki natančno kaže in za
katero se jamči 3 leta, ena moder-
na židana kravata za gospode, 3 jako
fini žepni robci, en prstan za gos-
pode z imitiranim zlahtnim kamenom,
1 nastavek za smodke
z jantarjem (berensteinom), 1 eleg.
broša za dame (novost), 1 krasno
lepno tojletno zrcalo, 1 usnjat
mošnjiček, 1 žepni nožič z pri-
pravo, 1 par manšetnih gumbov,
3 gumbi za srajco, vse iz duple-
zlata z patentiranim zaklepom,
krasen album za slike v katerem
je 36 najlepših podob sveta, 5 reči,
katere povzročajo pri starih in
mladih mnogo smeha, 1 jako ko-
ristna knjiga, v kateri so zložena
pisma, 20 reči za korespondenco
in še 400 drugih različnih stvari,
katere se rabijo pri hiši in so za
vsakogar potrebne, vse to se dobi
za uro vred, katera je sama tega
denarja vredna, za samo 1 gld. 1'80.
Razpošilja se proti povzetju ali
če se denar pošlje naprej, skozi
dunajsko razpošiljalnico **Ch. Jung-
wirth, Krakau A/4.** 1038

NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Prodajalnica

zraven 3 sobe in 1 magacin, s
primernimi gospodarskimi po-
slojpi, pripravno je vse za usta-
novitev kofeje, in glavni vesli v
trgu na Spodnjem Štajerju, tik
cerkve in kolodvora, se da v na-
jem. Kje, to se zve v upravništvu
„Štajerca“. 1130

Obroči za zaboje

(kište) iz leskovine ali vrbovine
se kupijo. Ponudbe naj se po-
šljejo na oskrbništvu deželnega
kopališča v Rogatcu (Landschaftl.
Brunnen-Verwaltung in Rohitsch-
Sauerbrunn). 1133

Gostilna

z lepim posestvom, pripravna za
kakega vrtnarja, za mlekarstvo
ali pa za malo mesarijo, ob glavni
cesti, 11 minut od Maribora od-
daljena, se proda zaradi bolehn-
osti sedanjih posestnikov za
9000 gld. Potrebni kapital 4000
gld. Samo pisma povprašanja
sprejema **Ed. Kahn, Maribor, Dom-
platz 13.** 1132

Na prodaj 1136

je gostilna blizu Trbovjskega rud-
nika, s 4 hišami in 30 stano-
vanji. Najemščina nese 205 kron
na mesec. Več se izve pri **Johan
Doganu, krčmarju v Trbovljah.**

Veliko presenečenje!

Nikdar v življenju ni več take
priložnosti. 1128

500 komadov za 1 gld. 95 kr.

Ena krasno pozlačena precisna
ura, katera točno teče in za
katero se 3 leta jamči z jako
primerno verižico, ena moderna
židana kravata za gospode, 3 jako
fini žepni robci, en prstan za gos-
pode z imit. zlahtnim kamenom,
1 krasen mošnjiček, 1 jako fino
žepno zrcalo, 1 par manšetnih
gumbov, 3 gumbi za srajco, (3°/_o
duble-zlat) z patentiranim zakle-
pom, 1 jako fini tintnik iz nikela,
1 fini album z 36 najlepšimi sli-
kami, 1 eleg. broša za dame
(novost), 1 par bouton s simili-
brilantom, 5 različnih smešnih
reči za stare in mlade, 20 razli-
čnih reči za korespondenco in še
400 drugih različnih stvari, katere
se rabijo pri hiši in so za vsa-
kogar potrebne. Vse to se pošlje
z uro vred, katera je sama tega
denarja vredna, za samo 1 gld.
95 kr. Razpošilja se proti poštn-
nemu povzetju ali če se denar
pošlje naprej.

Dunajska centralna razpošiljalnica
P. Lust, Krakov (Krakau) št. 41.

NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Ekonom

ki je dovršil sadje- in vinorejsko
šolo z dobrim uspehom, vešč vseh
gospodarskih del, nemškega in
slovenskega jezika zmožen, želi
službe na kakem večjem posestvu,
najraje takem z vinogradi. Pon-
udbe naj se pošljejo na **Jožef
Mlakar, ekonom, sv. Ivan Zelina,**
Hrvatska. 1129

Posestvo z gostilnico

se takoj pod jako ugodnimi po-
goji radi boleznj posestnice proda.
Posestvo leži v jako ugodnem
kraju na Spodnjem Koroskem in
je tudi združeno z tabaktrafiko
in z trgovino z mešanim blagom.
Gospodarska poslopja so v naj-
boljšem stanu. Posestvo meri 19
oralov (joh) njiv, 5 oralov trav-
nikov in 15 oralov gozda. Vse
je v najboljšem stanu in tik ko-
lodvora ležeče. — Naslov (adres)
pove „Štajerc“. 1113

Lepo posestvo

v Škoficah, pol ure od Verbskega
jezera na Koroskem, z novozi-
dano hišo in gospodarskim po-
slojpi, obsegajoče 25 oralov
zemljišča, z rodovitnimi njivami
in travniki, dobro zaraščanem goz-
dom. v prav lepem kraju in vse
v najboljšem stanu, se za 6500
gold. proda; potrebnega kapitala
3000 gold. Pisma vprašanja na
**F. S. 3000, abzugeben bei Herrn
Martin Bürger, Gastwirt in Schief-
ling a. See, Post Velden (Kärn-
ten).** 1148

Kovačnica

ob glavni cesti v Tržecu (Markl-
dorf) se da pod ugodnimi pogoji
v najem, ali pa se s posestvom
in hramom vred proda. Več se
izve pri: **Neži Vaupotič v Tržecu,**
poleg nekdanjih Pihlerov. 1140

Na mojo viničarjo iščem
pridnega in zanesljivega

viničarja,

kateri mora biti oženjen ter imeti
veselje in spreobost za vinogra-
dska dela. Na razpolaganje mu
je hiša, hlevi, njive in travnik,
da zamore rediti dvojce goved.
Naslov: **Franc Possek, grad Poglet,**
pošta Loče (hl. Geist). 1142

Trgovina 1146

dobro obiskovana, v lepem trgu
na Slovenskem, tik državne ceste,
obstoječa iz prodajalnice, sobe,
kuhinje, veže, kleu in skladišča, s
vso opravo, tudi nekaj blaga, pri
hiši je vrt za zelenjad, se da v
najem ali pa se pod ugodnimi po-
goji proda. Naslov prodajalcev se
zve v upravništvu Štajerca.

Novozidana hiša

s 2 sobama in 2 kuhinjama, 2
kleti, z gospodarskim poslojpiem
s 3 hlevi za svinje, lepim vrtom
za zelenjad, je v Gornjem Po-
brežju pri Mariboru na prodaj.
Cena 2400 gold (manilnice je
vknjižene 900 gld.). Naslov pove
upravništvu „Štajerca“. 1149

Zaračunjeni natakari

slovenskega in nemškega jezika
zmožen, oženjen (dobro je, ako
ume krojaški obrt), se sprejme s
1. januarjem 1904 v gostilni
gosp. **Jurja Lauko v Trbovljah** pri
Vuzenici. Položiti ima 200 kron
kavcije. 1144

Vsled pridobitve službe v
Ameriki prodam svoje v kat.
občini Poljčane tik cerkve ležeče
arondirano

posestvo

obstoječe iz hiše in gospodars-
kega poslopja z 1 hlevom za ži-
vino, z 2 svinjakoma, z 2 utma za
steljo, 1 kletjo in škednjem. K
posestvu pripada vinograd z braj-
dami, ki daje 24 hl. (okoli 8 po-
lovnjakov) vina; njiv je 1¹/₂ orala,
travnikov 2 orala, kostanjevega
gozda pa 1/4 orala. V bližini hiše
je studenec, ki nikdar ne uahne.
Cena je samo 2000 kron. Izpla-
čati se ima, kedar se prevzame.
Naslov: **Anton Straus, tovarniški
kovač pri Emil Neussu v Poljča-
nah.** 1139

K božičnim praznikom

priporočava najino bogato zalogo raznovrstnega blaga, kakor norimberško
galanterijsko blago, igrače za otroke, tkanine in pletenine, kožuhovino,
obuvalo, raznovrstno možko in žensko perilo;

V najini podružnici (filijali)

pri mostu (Wagplatz) se dobi fina ogerska moka, naša znana in jako
priljubljena domača zaseka (zasekan speh), mast in maslo, ajdovi in ko-
ruzni o'robi za svinjsko pičo in sploh vse v to stroko spadajoče špeče-
rijsko blago. Nadalje manufakturno blago, tkanine in pletenine, perilo,
galanterijsko blago. Vse to po občeznani pošteni nizki cenii priporočujeta

1150

Brata Slawitsch, trgovca v Ptuj.

Pravo domače platno

za rjuhe in perilo priporočava po sledečih cenah:
Cela sešita rjuha (plahta) za posteljo 2 ali 2¹/₂ metra dolga, velja
samo 1 gld., oziroma 1 gold, 20 kr. — Najfinejša sešita rjuha iz tenkega
domačega platna 2 m dolga, velja samo 1 gld. 50 kr.

To domače platno se tudi prodaja na metre in sicer velja, čeprav
je platno 160 cm. široko, meter samo 75 krajcarjev. — Domače platno
za „štroke“ velja meter 20 ali 25 kr., za obleko meter 28 ali 35 kr.

Brata Slawitsch

trgovca v Ptuj, Florianski trg.

1068

Razjasnilo.

Jako čislane remonter-ure na sidra (anker) zistem Rosskopf v nikelnastem okrovu se že čez eno leto od mojih kupovalcev kaj rade kupujejo, sosebno jih čislajo ljudje na kmetih, uradniki, orožniki, finančni in železniški uslužbenci, ker so ž njimi prav zadovoljni.

Posiljam moje prave ameriksanske patentovane remonter-ure na sidra, zistem Rosskopf (jako priporočane za službo) z email-kazalnikom v fino poliranem nikelnastem okrovu s pozlačenimi kazali, natančno regulirane, tekoče 36 ur, garantirane na 3 leta, kupovalcem direktno 1 komad za gold. 2·50, 3 komade za gold. 7— 6 komadov za gold. 13·50.

Dobijo se pri meni tudi ure tega zistema s podobo Karola Marxa ali pa Ferdinanda Lassale ter stane komad gl. 3· —.

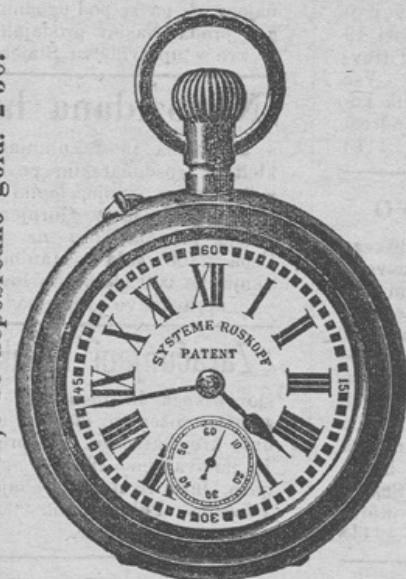
Nikelnaste verižice z lepim privezkom (kompas) k tem uram stanejo samo 30 kr. en komad. Pošilja se proti poštnemu povzetju ali pa, da se denar naprej pošlje ter vrnem istega takoj, ako bi komu ura ne ugajala, ako bi ura ne šla dobro. Nikdo ne more poštenejšo kupčijo zahtevati.

Hanns Konrad

Prva tovarna za ure v Brüxu šte. 475 na Češkem

Ustanovljena 1887.

ces. kr. sodnijsko poverjeni cenilec.

Naročajo se neposredno gold. 2·50.

Naročajo se direktno gold. 2·50.

Nobena tvrdka ni odlikovana s ces. kr. avstrijskim državnim orlom, s zlatimi in srebrnimi medaljami od razstav ter z več kakor 10 tisočimi pohvalnimi pismami iz vseh krajev sveta. Moja tvrdka je kot izvozna tvrdka v tej stroki brez samohvale največja in najstareja ter razpošilja v vse dele sveta.

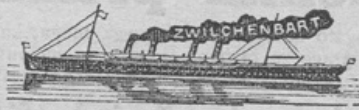
Ilustrovani cenilni katalogi o urah o zlatem in srebrnem lepoticju pošljejo se na zahtevanje brezplačno in franko.

D. 879

V Ameriko potujoči

blagovolijo naj se obrniti na

agenturo Zwilchenbart v Buchsu in v Baslu (Švica.)

Generalno zastopništvo francoske prekmorske brzo-parobrodne družbe

Havre-New York.

Na vsako vprašanje da se poštne prosti in brezplačen odgovor in pojasnilo. 1069

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptujju zraven klalnice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi i. t. d. po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d.

30

Božične in novoletne

razglednice

v veliki izberi, 100 komadov za 4, 5 in 6 kron in **svilnati papir (Seidenpapier)**

v lepih barvah in po najnižjih cenah priporoča

W. Blanke v Ptujju

nasproti nemške cerkve in nasproti velike kasarne.

Nikdar več ni take priložnosti!

Tako dolgo, dokler še ni zaloga hlač izprodana, dobi vsakdo elegantne

hlače

za malo svoto in sicer za 1 gl. 80 kr.

Hlače so iz pristnega sukna in se rabijo lahko za jesen ali zimo. Izdelane so po najnovejši dunajski fasoni, vzorci sukna so jako lepi. Kdor naroči dvojne hlače, dobi jih za 3 gl. 30 kr. Pošljejo se po poštnem povzetju. Pri naročilu zadostuje, ako se naznani dolgost hlač in njih širokost okoli pasa.

Dunajska filijala za suknenno blago Ch. Jungwirth, Krakau 51.

Neugajajoče se vzame nazaj ali pa se povrne denar.

1110